

An Roinn Oideachais
Department of Education

Nuachtlitir Oideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe

Fáilte chuig eagrán an Mhárta 2024 agus an 14ú foilseachán de nuachtlitir na Roinne Oideachais maidir le **hOideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe (OFI)**. Ba mhaith linn buíochas a ghabháil le gach duine a chuir leis. Tá súil againn go mbaineann tú taitneamh as an eagrán seo, agus go bhfaigheann tú inspioráid, smaointí agus naisc agus acmhainní úsáideacha chun cabhrú leat do ról a ghlacadh san fhorbairt inbhuanaithe.

OFI i gContae Luimnigh agus an Longfoirt – Ag Iarraidh ar Gach Institiúid Oideachais!

An bhfreastalaíonn tú ar, an oibríonn tú do nó an gcomhoibríonn tú le heagraíocht nó institiúid oideachais in **Luimneach** agus **sa Longfort** a bhfuil gníomhartha á ndéanamh acu ar mhaithe leis an bhforbairt inbhuanaithe? Más ea, ba mhaith linn cloisteáil uait don 15ú eagrán den Nuachtlitir OFI!

OFI i Scoileanna

Más mian leat na gníomhartha atá á ndéanamh agat i réimse na forbartha inbhuanaithe i do scoil a roinnt agus é a chur isteach in eagrán na nuachtlitreach OFI amach anseo, déan teagmháil le ESD@education.gov.ie. Gheobhaidh tú **Dearbhán One-For-All €500** ón Roinn Oideachais má fhoilsímid do pháosa!

ÁBHAIR

1. OFI go 2030 – an t-Eolas is Déanaí	4
a. Nuachtlitir ESD	4
b. Forbairt an Churaclaim	4
An Ardteistiméireacht - Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe	4
c. An Clár Painéil Ghréine do Scoileanna - uasdátú	6
d. Sraith Straitéisí Inbhuanaitheachta do scoileanna	6
e. Póstaerí SDG agus Bileog Eolais NUA do Scoileanna	7
2. OFI Ar Fud na Tíre – Laois agus Liatroim	8
a. OFI i gCo. Laoise	8
b. OFI i gCo. Liatroma	11
3. Uasdátuithe Scoile	12
a. OFI ag Coláiste Bhaile Mhic Éinigh, Droichead Átha	12
b. OFI ag SS Michael agus Peter JNS an Inbhir Mhóir	13
c. Scoil Réalt na Mara – Turas go dtí an Fhrainc don Tionscadal Inbhuanaitheachta	14
4. Comórtais	16
a. OFI go 2030 Comórtas Nuachtlitir an Mhárta – Roinn DO 3 Ghníomh Simplí!	16
b. Buaiteoir Comórtais na Nollaig - Comórtas Páirceanna Náisiúnta	16
c. Buann Éire an phríomhdhuais ag an gcomórtas Idirnáisiúnta Junk Couture don dara bliain as a chéile.	17
d. Bithéagsúlacht i Scoileanna – Wildwalls!	17
e. Buaigh Bosca Dúlra SAOR IN AISCE!	18
f. Bord na Móna – Comórtas Uaschúrsála na Scoileanna	19
h. ECO-EOECNA – Gradaim an Chomhshaoilaí Óig, 2024	22
i. Comórtas Póstaer na Scoileanna Glasa – Fógraíodh an Buaiteoir	24
5. Cláir, Acmhainní agus FGL	26
a. Trí Ghníomh Shimplí – SFI 7 - Fuinneamh Inacmhainne agus Glan	26
b. WWGS – Comhdháil Bhliantúil Múinteoirí - 1 Feabhra	27
c. Scéim um Aisíoc Táillí do Mhúinteoirí	28
d. Acmhainn um Athrú Aeráide do Bhunscoileanna	28
g. Bithéagsúlacht i Scoileanna	32
h. An Chomhairle Oidhreacht - Clár Nua do Bhunscoileanna	33
i. Oideachas Saoránachta Domhanda - Deiseanna do Mhúinteoirí Bunscoile	34
j. Ionad Athfhionnachtana – Ceardlanna do Ghrúpaí Bunscoile agus Óige	36
6. Earnáil IAO	39
a. OTA –Teastas Digiteach san Inbhuanaitheacht	39
b. Nuacht OFI ó OT Bhaile Átha Cliath	40

c. Oifigeach Oideachais don Fhorbairt Inbhuanaithe – UCC.....	41
d. Máistir Oideachais san Oideachas d’Inbhuanaitheacht agus Saoránacht Dhomhanda	42
e. Nuacht Eile agus Tuairiscí Suas Chun Dáta ó Earnáil an Údaráis um Ard-Oideachas.	43
a. Líonra OFI sa Tóiceo – Mí na Nollag 2023	45
b. Tuarascáil GEM – Gníomhaíochtaí in 2024	47
a. ISSU – Imeachtaí SFlanna agus Mise agus Díospóireacht le do Chinnteoirí	49
Le haghaidh tuilleadh faisnéise ar imeachtaí ISSU atá le teacht, féach le do thoil	
Imeachtaí — ISSU Aontas na Mac Léinn Dara Leibhéal Gaeilge.....	49
b. Seaimpíní SDG 2024 - 2025 - Glao ar Léirithe Suime	50
c. Clár Tóg 1 ag an gComhdháil Comhshaoil Dhomhanda 2024.....	51
d. Éicea-Shráidbhaile Chloch Shiurdáin.....	52
e. Nuacht faoi Ghníomhú ar Son na hAeráide – Eagrán Fheabhra 2024 Foilsithe	54
f. An Príomh-Oifig Staidrimh – SFI 1: Deireadh le Bochtaineacht	55
g. COP28 – Machnaimh	56

1.OFI go 2030 – an t-Eolas is Déanaí

a. Nuachtlitir ESD

Ag tús na bliana 2024, chuireamar fáilte roimh ár 1000^ú síntiúsóir leis an Nuachtlitir OFI. Bígí linn agus muid ag roinnt an nuacht dhearfach agus na gníomhaíochtaí go léir atá ar siúl ar fud na hearnála oideachais chun an fhorbairt inbhuanaithe a chur chun cinn – seol do chuid nuachta chuig ESD@education.gov.ie agus cláraigh leis an nuachtlitir [anseo](https://www.ansco.gov.ie/).

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

b. Forbairt an Churaclaim

An Ardteistiméireacht - Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe

Bíodh do dheis labhartha agat - dréacht-sonraíocht don Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe amach anois le haghaidh comhairliúcháin.

Tá an dréacht-sonraíocht d'ábhar nua na hArdteistiméireachta Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe amach anois le haghaidh comhairliúcháin.

Is éard atá i gceist leis an gcomhairliúchán ná rannpháirtíocht dhomhain le réimse leathan páirtithe leasmhara ar fud na hÉireann.

Rinne an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) teagmháil le scoileanna chun páirt a ghlacadh i bhfócasghrúpaí atá bunaithe i scoileanna atá comhdhéanta de mhúinteoirí, scoláirí agus ceannairí scoile.

Is féidir leat do chuid tuairimí a roinnt trí shuirbhé ar líne. agus/nó aighneacht ar líne.

Is féidir leat teacht ar shonraí iomlána faoin gcomhairliúchán agus an dréacht-sonraíocht anseo: [Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe | CNCM](#)

An t-ábhar nua a chur i bhfeidhm

Is é Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe ábhar amháin as dhá ábhar nua a forbraíodh mar chuid don Athfhorbairt don tSraith Sinsearach, ag cur rogha níos fearr ar fáil do scoláirí chun léiriú níos fearr a thabhairt dá suimeanna agus tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt ar réimse níos leithne tallann agus scileanna.

Tabharfar na hábhair seo isteach ar bhonn céimneach sa bhliain 2025.

Tabharfar cuireadh do scoileanna bheith páirteach i líonra scoileanna a bhfuil an dá ábhar seo á chur ar fáil acu ar bhonn céimneach.

Fógrófar an próiseas iarratais go luath agus tabharfar tuilleadh sonraí do scoileanna.

Cad a bheidh i gceist leis an dréacht-sonraíocht

Cuireann Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe na hArdteistiméireachta ar chumas scoláirí cur chuige a chur i bhfeidhm atá idirdhisciplíneach agus dírithe ar réitigh maidir le bheith i do chónaí i ndomhan inbhuanaithe agus iad ag dul i mbun dúshlán casta agus inbhuanaitheachta, lena n-áirítear an géarchéim aeráide.

Leagtar amach leis an dréacht-sonraíocht saineolas, scileanna, luachanna agus meonta do scoláirí i gceithre sraith - An Domhan; Daoine, Cumhacht agus Áit; Ceangail Dhomhanda; agus an sraith Tascanna Foghlama Feidhmí.

Tá dhá ghné measúnaithe ag an dréacht-sonraíocht: scrúdú scríofa agus gné measúnaithe eile atá comhdhéanta de Thionscadal Gníomhaíochta.

Dúnfaidh an comhairliúchán seo ar an 5 Aibreán 2024.

Bunscoil – Oideachas Sóisialta agus Timpeallachta

Is é Oideachas Sóisialta agus Timpeallachta ceann de na réimsí ábhair nua faoin gCreat Curaclaim Bunscoile, a foilsíodh i mí Márta 2023.

Foilsíodh an dréacht-sonraíocht don ábhar nua le déanaí ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta le haghaidh comhairliúcháin phoiblí.

Chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dréacht-sonraíocht agus/ nó do chuid tuairimí a chur ar fáil ina leith, féach [Consultation 2024 | NCCA](#)

Dúnfaidh an comhairliúchán seo ar an 7 Meitheamh 2024.

Beidh an CNCM ag dul i gcomhairle le leanaí chomh maith maidir leis an sonraíocht seo i gcomhpháirtíocht le hInstitiúid Oideachais Marino.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

c. An Clár Painéil Ghréine do Scoileanna - uasdátú

Ar an 23 Samhain 2023, d'fhógair an Roinn Oideachais an **Clár Fótavoltach do Scoileanna**.

Amhail an 28 Feabhra 2024, as na 1628 scoil ar tugadh cuireadh dóibh iarratas a chur isteach ar chéad chéim Chlár PV na Scoileanna, léirigh 1467 scoil go raibh suim acu sa scéim tríd an Mol Scoile ar líne (90%).

Tá tuilleadh sonraí, lena n-áirítear forléargas ar an gclár agus CCanna teicniúla ar fáil ar an suíomh gréasáin ag: <https://www.gov.ie/en/publication/562dd-schools-photovoltaic-programme/>.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

d. Sraith Straitéisí Inbhuanaitheachta do scoileanna

Ná déan dearmad breathnú ar OFI go 2030 Sraith Straitéisí Inbhuanaitheachta atá comhdhéanta d'iniúchadh inbhuanaitheachta féin-mheasúnaithe, treoirlínte inbhuanaitheachta agus teimpléad ráitis beartais inbhuanaitheachta. Ceiliúir agus roinn an méid atá á dhéanamh ag do scoil chun an fhorbairt inbhuanaithe a thacú agus a chur chun cinn trí Ráiteas Beartais Inbhuanaitheachta do Scoile a fhorbairt agus breathnaigh ar na treoirlínte A - Z chun roinnt smaointí iontacha a fháil chun gníomhú i leith na hinbhuanaitheachta. Tá an sraith straitéisí ar fáil [anseo](#).

Bhí seisiún eolais ag ESCI maidir le OFI agus an Sraith Straitéisí Inbhuanaitheachta ar an 24 Deireadh Fómhair 2023. Tá taifead ar an ócáid ar fáil ag: [ESCI - Ionaid Tacaíochta Oideachais na hÉireann - Cúrsaí agus seimineáir ghréasáin imeachtaí do Mhúinteoirí Bunscoile agus Meánscoile in Éirinn](#)

TABHAIR FAOI DEARA: Beidh ar iarratasóirí do mhaoiniú OFI i mí Mheán Fómhair 2024 a Ráiteas Beartais Inbhuanaitheachta a fhoilsiú ar suíomh gréasáin a scoile.

Má tá do ráiteas foilsithe agat cheana féin, agus más mian leat é a roinnt, cuir ar an eolas muid – ESD@education.gov.ie

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

e. Póstaeir SDG agus Bileog Eolais NUA do Scoileanna

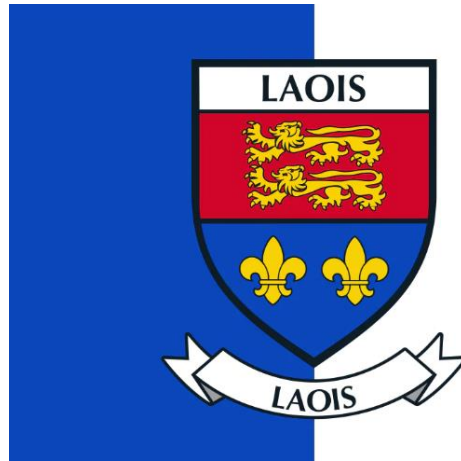
D'eisigh an Roinn dhá chóip de phóstaer maidir leis na **17 Sprioc Forbartha Inbhuanaithe** chuig gach scoil i mí Mheán Fómhair 2022, chomh maith le bileog eolais maidir le **Straitéis Náisiúnta nua n hÉireann maidir le hOideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe: OFI go 2030**, agus conas rochtain a fháil ar acmhainní do scoileanna.

Má tá cóipeanna sa bhreis den phóstaer agus an bileog eolais is déanaí ag teastáil uait, seol ríomhphost chuig ESD@education.gov.ie.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

2. OFI Ar Fud na Tíre – Laois agus Liatroim

a. OFI i gCo. Laoise

Plean Forbartha Contae – Todhchaí a Thacaíonn le hAeráide Laoise

Tá Comhairle Contae Laoise i mbun Plean Forbartha Contae nua a dhréachtú, a bhfuil cúrsaí aeráide chun tosaigh agus sa lár. Tá tús curtha ag an gComhairle cheana féin leis an bpróiseas comhairliúcháin le saoránaigh an Chontae chomh maith le hionadaithe poiblí. Leanfar leis na comhairliúcháin seo ar feadh an phróisis dréachtaithe.

Tithíocht

“Comhchuid lárnach is ea tithíocht a sholáthar ar bhealach dlúth, inbhuanaithe a chomhtháthaíonn níos fearr le modhanna iompair inbhuanaithe chun a bheith ag brath níos lú ar úsáid feithicle aonair.”

Is é rogha na Comhairle maidir le forbairt chónaithe laistigh de lár na mbailte agus na sráidbhailte, ag leagan síos sprioc de ar a laghad 30% de thithíocht a thógáil sna ceantair seo.

Feictear go bhfuil leas sóisialta agus eacnamaíoch ag baint le hathfhorbairt tailte athfhorbraíochta (talamh a forbraíodh roimhe seo, a bhfuil nó a bhí áitithe ag struchtúr buan).

Creidtear go gcuirfeadh sé seo athghiniúint uirbeach chun cinn agus go dtacódh sé le fás agus athghiniúint na suíomhanna tearcúsáidte i mbailte agus sráidbhailte ar fud Laoise. Go sonrach, breathnaítear ar athfhorbairt na láithreán seo mar bhealach chun cur le hinmharthanacht seirbhísí, siopaí agus iompar poiblí; soláthar tithíochta a mhéadú; agus níos mó daoine a chumasú le bheith níos gaire do dheiseanna fostaíochta agus áineasa. 1,709 láithreán den sórt sin aitheanta, arb ionann é agus 33% den leithdháileadh

teaghligh don Chontae. Cuirfear iompar san áireamh i ngach athrú agus feabhsú a dhéanfar ar chúrsaí tithíochta – gné bhunúsach eile den Phlean Forbartha.

Le níos mó tithe á gcruthú i gceantair uirbeacha, táthar ag súil go mbeadh laghdú ar an éileamh taistil, agus tá sé beartaithe ag an gComhairle tosaíocht a thabhairt do rothaíocht, siúl, agus iompar poiblí.

Talamh Tuaithe – Portaigh, Coillearnach & Talmhaíocht

Deir an Chomhairle go dtabharfaidh siad tacaíocht d'ainmiú Páirce Náisiúnta do cheantar na dtailte móna i Lár na Tíre

Is éard a bheidh i gceist leis seo ná scrúdú a dhéanamh ar acmhainneacht turasóireachta na mbealaí móna, mar nasc slí móna ó Chúil an tSúdaire go dtí an Chanáil Mhór agus Féarbhealach na Bearú.

Beidh sé seo mar chuid den phleanáil straitéiseach níos fadtéarmaí do limistéir thailte móna tionsclaíochta, atá beartaithe chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna comhshaoil, eacnamaíochta agus sóisialta.

Tá limistéir tailte móna le caomhnú riachtanach dá dtábhacht éiceolaíoch, rialú aeráide, seandálaíochta, cultúrtha agus oideachais.

Tá an Chomhairle ag beartú leathnú na hearnála foraoiseachta, lena n-áirítear foraoisiú (foraois nó clampa crann a bhunú i gceantar nach bhfuil clúdach crann ann faoi láthair).

Deir siad go mbeidh sé seo mar chuid dá dtacaíocht do chruthú agus do chosaint “tírdhreacha éiceolaíochta athléimneacha agus éagsúla, a chabhróidh le raon leathan speiceas a chothú.”

Déanfar iniúchadh ar fhorbairt bhonneagar bóithre agus iarnróid tréigthe le haghaidh siúlóide agus rothaíochta. Tá fonn ar an gComhairle freisin tacú le neodracht carbóin sna hearnálacha talmhaíochta, foraoiseachta agus úsáide talún “trí thalmhaíocht inbhuanaithe, bainistíocht talún agus éifeachtúlacht acmhainní níos fearr.”

Cuid de seo beidh éagsúlú an gheilleagair tuaithe chun roghanna inmharthanachta barr a mhéadú.

Fuinneamh in-athnuaite

Tá an Chomhairle ag tabhairt tosaíochta d'fhorbairt fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite mar hidreafhuinneamh, bithfhuinneamh, gaoth, gréine agus geoteirmeach.

Áireofar leis seo teicneolaíochtaí a bhaineann úsáid as féar le haghaidh eastóscadh fuinnimh, amhail díleá anaeróbach.

Beidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite faoi stiúir an phobail a mbeidh tacaíocht thromlach an phobail acu

Tabharfar isteach painéil ghréine fótvoltach i bhfoirgnimh phoiblí agus phobail nua chun leictreachas a ghiniúint, a stóráil agus chun críocha téimh uisce.

Pobal

Tá fonn ann sochaí níos éagsúla agus níos cuimsithí go sóisialta a éascú, ag díriú ar chomhionannas deiseanna agus ar chaighdeán maireachtála níos fearr do gach saoránach.

Éireoidh foirgnimh scoile nua agus reatha chomh féinchothabhálach agus is féidir, agus an Chomhairle ag iarraidh spleáchas ar bhreosla iontaise a sheachaint.

Spreagfaidh an Chomhairle garraíodóireacht phobail, cuibhinn agus úsáid eile de spás oscailte chun oideachas agus cleachtas maireachtála carbóin níos ísle a éascú.

Tabharfar isteach úsáid theicneolaíocht an Díon Glas, go háirithe ar fhoirgnimh árasán, tráchtála, fóillíochta agus oideachais.

Turasóireacht

Deir an Chomhairle go ndéanfaidh siad “Laois a chur chun cinn mar mhol don turasóireacht inbhuanaithe,” dírithe ar ‘ghníomhaíochtaí ísealtionchair’ amhail treodóireacht, slatiascaireacht, eachaíocht, faire éan, cadhcáil, paragliding, grianghrafadóireacht agus go leor eile.

Tá fonn ann nascacht agus inrochtaineacht ar iompar poiblí, bonneagar siúil agus rothaíochta, agus Pointí Luchtaithe Feithiclí Leictreacha a mhéadú.

Beidh gá le gach togra forbartha nua a bhaineann le turasóireacht chun an éifeachtúlacht fuinnimh a uasmhéadú.

Tá sé molta ag an gComhairle go leathnófaí turasóireacht thart ar Shléibhte Shliabh Bladhma, Uiscebhealaí Intíre, bailte agus sráidbhailte stairiúla, geothurasóireacht, turasóireacht bunaithe ar bhia, turasóireacht diaspora agus turasóireacht spioradálta.

Tuilte

Tá roinnt beart leagtha amach freisin a measann an Chomhairle go bhfuil siad ríthábhachtach chun cosaint a dhéanamh ar thuilte.

Le haghaidh tuilleadh, féach: [County Development Plan - A climate-friendly future for Laois - Laois Today](#)

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

b. OFI i gCo. Liatroma

Ár dTodhchaí Tuaithe: Oscailt an ‘Acomhal’ i mBéal an Átha Móir, Co. Liatroma

Ar 16 Feabhra, thug an tAire Forbartha Tuaithe agus Pobail, Heather Humphreys TD, cuairt inniu ar Bhéal an Átha Móir, Co. Liatroma, chun an tAcomhal a oscailt go hoifigiúil.

Bronnadh maoiniú de €2.47 milliún ar Chomhairle Contae Liatroma faoin gCiste Athghiniúna agus Forbartha Tuaithe chun an tionscadal a sheachadadh.

Tá athchóiriú déanta ag an tionscadal ar dhá fhoirgneamh liostaithe chun mol digiteach agus spás comhoibrthe a sholáthar, spás ealaíne chun na healaíona agus ceardaíocht áitiúil a chur chun cinn, chomh maith le háis óige.

Nascann an t-Acomhal go díreach le Glasbhealach an Chabháin agus Liatroma agus cruthóidh sé poist, forbróidh sé gnólachtaí áitiúla agus cuirfidh sé níos mó gníomhaíochtaí agus áiseanna sóisialta ar fáil do dhaoine sa cheantar chomh maith leo siúd a thagann ar cuairt.

Tagann an infheistíocht mar chuid de thiomantas an Rialtais d’athbheochan na mbailte tuaithe faoina Bheartas Forbartha Tuaithe, Ár dTodhchaí Tuaithe agus an Bheartas um Thús Áite do Lár an Bhaile a bhfuil sé mar aidhm aige níos mó daoine, gnó agus deiseanna infheistíochta a thabhairt go bailte na hÉireann.

Maidir leis an oscailt, dúirt an tAire Humphreys:

“Tá lúcháir orm The Junction i mBéal an Átha Móir a oscailt go hoifigiúil. Le tacaíocht €2.47 milliún ó Chiste Athghiniúna agus Forbartha Tuaithe mo Roinne, tá dhá fhoirgneamh stairiúla

tar éis beocht a thabhairt do dhá fhoirgneamh stairiúla chun áiseanna a bhfuil géarghá leo a chur ar fáil don phobal.

“Is tionscadal iontach é seo a thabharfaidh beogacht agus gníomhaíocht mhéadaithe i lár an bhaile agus beidh buntáistí sóisialta agus eacnamaíocha suntasacha aige don réigiún níos leithne.”

Chun tuilleadh eolais a fháil, féach: [gov - Our Rural Future: Minister Humphreys opens ‘The Junction’ in Ballinamore, Co.Leitrim \(www.gov.ie\)](http://www.gov.ie)

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

3. Uasdátuithe Scoile

a. OFI ag Coláiste Bhaile Mhic Éinigh, Droichead Átha

“I mí Bealtaine 2024, beidh 19 scoláire ón Idirbhliain agus 5^ú bliain agus 5 bhall foirne ag taisteal go dtí Uganda le Nurture Africa. Is eagraíocht Éireannach é Nurture Africa a oibríonn in Uganda le fócas ar chúram sláinte, oideachas, cosaint leanaí, comhionannas inscne agus cumasú eacnamaíoch trí oiliúint gnó agus tionscadail micrea-airgeadais. Agus muid in Uganda, feicimid na dúshláin a bhíonn ag na daoine áitiúla maidir le hathrú aeráide agus an bhochtaineacht. Feicimid fíor-neart agus díograis an phobail maidir le saolta a bpáistí a fheabhsú. Tá an t-ádh orainn léargas a fháil ar shaolta na ndaoine áitiúla agus muid ar cuairt ar dhaoine a bhfuil cónaí orthu sa phobal, taithí a fháil ar a mbia, gcultúr agus tuilleadh. Le linn ár n-ama in Uganda, gheobhaimid an deis cuairt a thabhairt ar scoileanna áitiúla agus Ambasáid na hÉireann in Kampala chun bualadh le hambasadóir na hÉireann chun cúnamh na hÉireann le hUganda a phlé. Tá scoláirí ag oibriú go crua chun airgead a bhailiú dá gcuspóir aonair €2,900 le cur leis an tionscadal. Bhí imeachtaí tiomsaithe airgid ar siúl le linn na bliana, lena n-áirítear oíche d’Uganda a d’óstáil buaiteoir na hEoraifíse Niamh Kavanagh, díolacháin chistí, crannchuir agus níocháin chairr. Is deis iontach é an tionscadal seo do scoláirí go leor scileanna a fháil agus iad ag eagrú agus ag reáchtáil imeachtaí éagsúla. Is ionann an sprioc tiomsaithe foriomlán agus €55100 agus tá os cionn €40000 de sin bailithe cheana féin! D’oibrigh na scoláirí agus na baill foirne go crua agus chuir siad go leor iarrachta isteach in imeachtaí tiomsaithe a eagrú. Is deis é seo nach bhfaighfeá ach uair amháin i do shaol agus bhí a fhios agam nach féidir liom é a chaitheamh san aer. Creidim go mbainfimid go léir leas as an taithí seo, mar cuideoidh sé linn meas a bheith againn ar

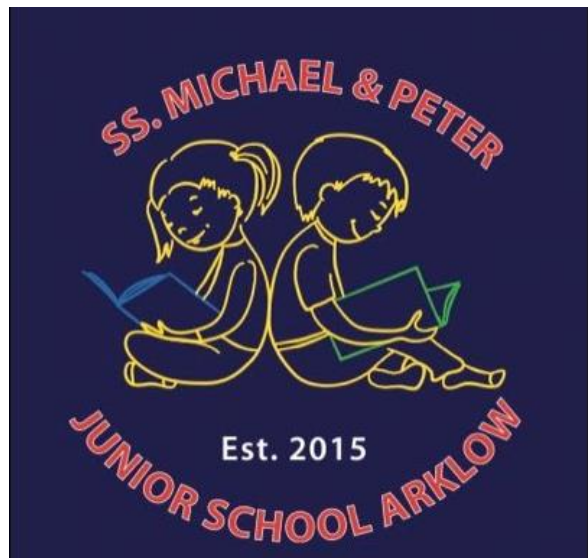
gach rud atá againn agus nach ndéanfaimid dóigh dár n-oideachas, deiseanna, stíleanna maireachtála nó cúram sláinte riamh. Cuirfidh sé éifeachtaí an athraithe aeráide ar an domhan ar ár súile”

Scríofa ag Samara Black Dunne (Scoláire 5^ú bhliain)

Nóta an eagarthóra: Comhghairdeas le Coláiste Bhaile Mhic Éinigh! Buafaidh an scoil dearbhán One-For-All €500 chun a dtionscadail OFI a thacú.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

b. OFI ag SS Michael agus Peter JNS an Inbhir Mhóir

“Tá SS Michael agus Peter JNS an Inbhir Mhóir sásta a bheith ag cur tús lenár dturas mar scoil inbhuanaithe. Díreach i mbliana, thugamar go deonach faoi phlean inbhuanaitheachta scoile chun muid agus ár bpobal scoile a chur ar an eolas faoin ábhar tábhachtach seo. Chuireamar tús le hobair ar ghairdín scoile álainn, áit ina bhfoghlaímíonn ár scoláirí faoi bhia a fhás, an aimsir agus na séasúir. Tá ár n-uisce báistí féin á shábháil againn chun ár dtáirgí a bheathú agus déanann ár scoláirí, baill foirne agus oibríthe deonacha an phobail an obair ar fad. Tá trealamh faighte againn dár seomra ranga lasmuigh, binsí, cistineacha súgartha agus foirne tae. Tá ár scoláirí ag baint taitneamh as an fiadhúlra áitiúil chomh maith, go háirithe na beacha, feithidí agus éin inár n-óstán beach agus ár dtithe éin a mhúineann muid faoin inbhuanaitheacht. Faoi dheireadh, fuairéamar cúpla leabhar nua chun tús a chur lenár leabharlann inbhuanaitheachta. Táimid ag súil lenár ndul chun cinn a fhorbairt go ceann na mblianta”

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

c. Scoil Réalt na Mara – Turas go dtí an Fhrainc don Tionscadal Inbhuanaitheachta

Beidh daltaí ó Scoil Réalt na Mara sa Chill Mhór ag taisteal go dtí an Fhrainc an bhliain seo chugainn mar chuid de thionscadal a fhéachann lena dtuiscint ar a dtír dhúchais agus ar na tíortha comharsanachta a leathnú. Dar teideal ‘Inbhuanaitheacht Ár dTimpeallacht Cladaigh a Chur Chun Cinn’, leagfaidh an tionscadal béim ar shaincheisteanna áitiúla a bhaineann le hinbhuanaitheacht agus féachfaidh sé le pobal na scoile sraith tionscadal a dhéanamh chun an cósta áitiúil a scrúdú.

Dúirt Príomhoide na Scoile Micheál Martin: “Cosúil le gach scoil, tá athrú suntasach tagtha ar ár scoil le blianta beaga anuas le sní isteach de dhaltáí nua agus múinteoirí nua curtha leis. Cé go bhfuil ár gcaighdeáin oideachais an-ard i gcónaí, is mian linn an tuiscint ar ár scoil a leathnú laistigh de chomhthéacs na timpeallachta agus an phobail áitiúil.

“Tugann ár suíomh in aice na farraige agus i ndobharcheantar mór deis dár bpobal ar fad níos mó a fhoghlaim faoinár gceantar agus é a chur i gcomparáid agus i gcodarsnacht le ceantair eile san Eoraip, agus ag an am céanna foghlaim faoin ngá atá le cúram a thabhairt dár dtimpeallacht. An cladach. is ceantar móréilimh é gar dár scoil ach tá fadhb an athraithe aeráide agus an chreimthe cósta suntasach agus is mian linn aird a dhíriú ar na glúine atá le teacht.”

Tá traidisiún cúraim imshaoil ag Scoil Réalt na Mara tar éis di an scoil is glaine i Loch Garman a bhaint amach in 2023 agus an Brat Glas a bhronnadh ar an scoil seacht n-uaire. Cuirfidh an tionscadal isteach ar an scoil iarratas a dhéanamh ar dheimhniú Brat Gorm na hEorpa do Chúram Cósta.

“Is é an cuspóir uileghabhálach ná ár mbraistint den phobal scoile a fheabhsú i gcomhthéacs Eorpach i bhfianaise na n-athruithe ar an déimeagrafach laistigh dár scoil,” a dúirt an tUasal Martin. “Cinnteoigh soghluaisteacht na foirne agus freastal ar chúrsaí go bhforbróimid braistint de thionscnaimh rathúla ó phobail scoile in áiteanna eile san Eoraip agus ag deireadh an tionscadail beidh grúpa daltaí ag taisteal chun na Fraince in 2025.”

Tá ceachtanna Fraincise tosaithe ag an scoil le déanaí faoin gClár Abair Tá le Teangacha agus í ag ullmhú dá turas thar lear.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

4. Comórtais

a. OFI go 2030 Comórtas Nuachtlitir an Mháirta – Roinn DO 3 Ghníomh Simplí!

I ngach eagrán den nuachtlitir OFI, roinnimid 3 Ghníomh Simplí Laethúil is féidir leat a dhéanamh chun difríocht a dhéanamh agus chun cabhrú lenár ndomhan a athrú ó bhonn go domhan atá níos inbhuanaithe agus níos rathúla.

Anois, táimid ag iarraidh cloisteáil uait! Cad a dhéanann tú chun tionchar dearfach a imirt ar bhonn laethúil? Seol do 3 ghníomh chuig ESD@education.gov.ie faoin **Aoine, 12 Aibreán** chomh maith le hainm agus seoladh do scoile, agus is féidir leat Dearbhán One-For-All €500 le haghaidh Obair OFI i do Scoil a bhuachan!

Foilseoimid rogha de na gníomhartha in eagrán na Bealtaine de nuachtlitir OFI.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

b. Buaiteoir Comórtais na Nollaig - Comórtas Páirceanna Náisiúnta

Ba é Scoil Chroí Barr Dubh, Lios na gCeann, Cill Airne, Co. Chiarraí an iontráil ranga rathúil i Nuachtlitir OFI na Nollaig – Comórtas Páirceanna Náisiúnta.

Is iad na sé pháirc náisiúnta, a d'aithin scoláirí rang 5 agus 6 i gceart ná:

Boirinn i gCo. an Chláir

Conamara i gCo. na Gaillimhe

Gleann Bheatha i gCo. Dhún na nGall

Cill Airne i gCo. Chiarraí

Sléibhte Chill Mhantáin i gCo. Cill Mhantáin

Agus chuig

Néifinn Fiáin i gCo. Mhaigh Eo.

Comhghairdeas leis an rang agus múinteoir Claire O'Halloran a bhuaigh cuairt treoraithe ar Pháirc Náisiúnta Chill Airne. Táimid ag súil le cloisteáil faoin gcuart agus an méid a d'fhoghlaim siad sna heagrán amach anseo.

Míle buíochas leis an Seirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra as a gcomhoibriú ar an gcomórtas seo.

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

c. Buann Éire an phríomhdhuais ag an gcomórtas Idirnáisiúnta Junk Couture don dara bliain as a chéile.

Comhghairdeas le Pobalscoil an Mhóta a bhuaigh an phríomhdhuais World Designer of the Year, ag an gcomórtas Idirnáisiúnta Junk Couture le déanaí i Monacó lena ndearadh #TagMe.

Is comórtas faisin éicea-chomhfhiosach é Junk Kouture a ligeann do mheánscoileanna ar fud na tíre saothair a dhearadh, a chruthú agus a chur ar taispeáint - agus iad go léir déanta as earraí athchúrsáilte.

Bhí an dearadh a bhuaigh déanta as 2,500 clib sampla datha plaisteach a bhí fuaite de láimh. Is minic a chríochnaíonn na samplaí seo i líonadh talún ar deireadh, mar is deacair iad a athchúrsáil mar gheall ar na dathanna éagsúla.

Bhuaigh Cnoc Mhuire ó Ghránard sa Longfort World Designer of the Year ag Junk Couture 2022 lena ndearadh "Back to the Future".

[Ar ais go barr an leathanaigh](#)

d. Bithéagsúlacht i Scoileanna – Wildwalls!

wildwalls

creative spaces for nature

Tá iarratais oscailte faoi láthair do Wildwalls. Is comórtas deartha é seo a bhfuil téama dúlra ag baint leis a iarrann ar dhaoine óga ar fud na hÉireann spásanna don dúlra a athshamhlú go cruthaitheach.

Tugtar cuireadh do scoláirí múrmhaisiú balla a dhearadh dá scoil a chuireann daoine ar an eolas faoi bhithéagsúlacht, ach a chomhtháthaíonn gnéithe chun an fiadhúlra áitiúil a thacú. Tá sé ríthábhachtach a bheith cruthaitheach le spásanna beaga, dearmadta nó fiú ceartingearacha agus go háirithe do scoileanna inar féidir le spás a bheith teoranta.

Tá duaiseanna ar fiú €5,000 iad ar fáil, lena n-áirítear múrmhaisiú scoile ag ealaíontóir proifisiúnta, córas gairdín ceartingearach faoi dhíon, comharthaí fiadhúlra, ceardlanna agus trealamh teagaisc.

Tá na catagóirí oscailte do réamhscoileanna, bunscoileanna, meánscoileanna agus scoileanna baile i bPoblacht na hÉireann agus Tuaisceart Éireann.

Chun bileog iontrála agus póstaer/ bileog conaire dúlra SAOR IN AISCE a íoslódáil, tabhair cuairt ar an suíomh gréasáin <https://www.biodiversityinschools.com/wildwalls.html>

e. Buaigh Bosca Dúlra SAOR IN AISCE!

Tá Bithéagsúlacht i Scoileanna ag tairiscint deis do scoil ádhúil amháin Bosca Dúlra a bhuachan dá rang! Féach [Bosca Dúlra \(biodiversityinschools.com\)](http://biodiversityinschools.com)

Chun deis a bheith agat an duais a bhuachan, freagair an cheist seo a leanas agus seol d'fhreagra, chomh maith le hainm agus seoladh do scoile, i ríomhphost chuig ESD@education.gov.ie roimh an **Aoine, 12 Aibreán 2024**.

C: Cén t-éan a thaistealaíonn os cionn 9,000km go hÉirinn ón Afraic theas gach earrach?

A: _____

[Ar ais go dtí an barr](#)

f. Bord na Móna – Comórtas Uaschúrsála na Scoileanna

Bord na Móna

Tá Athchúrsáil Bhord na Móna ag cur fáilte roimh iarratais faoi láthair ar a [gComórtas Uaschúrsála do Scoileanna](#), dúshlán oideachasúil a dearadh chun ardán a chur ar fáil do scoláirí bunscoile daoine a chur ar an eolas faoi uaschúrsáil mar chleachtas atá oiriúnach don timpeallacht, agus cruthaitheacht agus smaoineamh nuálach a chur chun cinn. Tá Athchúrsáil Bhord na Móna tiomanta don oideachas timpeallachta agus cuireann siad cur i láthair ranga, acmhainní oideachais agus pacáistí eolais ar fáil do scoileanna chun oideachas a chur ar na glúnta amach anseo maidir le hathchúrsáil.

Bord na Móna
bnmrecycling.ie

SCHOOLS

Upcycling Competition

WIN A CLASS TRIP TO Bord na Móna **LoughBoora** DISCOVERY PARK & Bord na Móna **Mountlucas Wind Farm**

Calling all schools! Bord na Móna Recycling invite entries to the 'Schools Upcycling Competition', an educational challenge designed to provide students with a platform to raise awareness about upcycling as an environmentally friendly practice while fostering creativity and innovative thinking. Schools are encouraged to show their ability to repurpose discarded materials into innovative and functional creations.

The winning school of the Bord na Móna Recycling 'Schools Upcycling Competition' will receive a prize of €5000.

Furthermore, students from the winning class will receive a guided tour of Bord na Móna's Lough Boora Discovery Park in Offaly which includes entry to the sculpture park and a field study, including a nature walk and examination of local flora and wildlife. The winning class will also receive a guided tour of Bord na Móna Mountlucas Wind Farm, including entry to its interactive learning hub, a VR turbine tour, and the chance to see a turbine up close.

Eligibility:

- The competition is open to students from primary schools in the Republic of Ireland only.
- Entries can be made individually, in teams, or as a class.
- Only one entry per student is permitted.
- Entries must not contain hazardous waste or any material that could harm students.
- Participants must use materials that would typically be considered waste or discarded items.
- Suggested categories include but are not limited to; Home Decor, Fashion and Accessories, Functional Tools or Gadgets and Artistic Creations.
- See full terms and conditions below.

To Enter

Download the entry form below.

Email your completed form and photos of your entry to marketing@bnm.ie

Closing date - 01/05/24

[Ar ais go dtí an barr](#)

g. Scoileanna Saoránachta Domhanda “Comórtas Físeáin Nóiméid Amháin” - Cuairt Scoileanna ar Áras an Uachtaráin.

Cuireann Scoileanna Saoránachta Domhanda (SSD) príomhshruthú Oideachas Saoránachta Domhanda chun cinn

i scoileanna agus tacaíonn siad le múinteoirí agus le scoileanna gníomhaíocht chuí atá bunaithe ar chearta daonna a ghlacadh faoi cheisteanna náisiúnta agus domhanda i dtaca le ceartas, comhionannas agus inbhuanaitheacht.

Baineann an tionscadal Físeáin Nóiméid Amháin de chuid SSD le scoileanna a bheith ag déanamh físeáin an-simplí a mhaireann nóiméad amháin faoin méid a rinne an scoil faoi na Spriocanna Domhanda (SFlanna). Ina dhiaidh sin, roinneann SSD na físeáin sin le múinteoirí agus le scoileanna eile le spreagadh a thabhairt dóibh gníomh a dhéanamh den fhoghlaim ar scoil.

Ócáid Náisiúnta Seóthaispeántais in Áras an Uachtaráin

Tá Scoileanna Saoránachta Domhanda ag eagrú seóthaispeántas náisiúnta d'Fhíseáin Nóiméid Amháin i mí na Bealtaine/mí an Mheithimh leis an Uachtarán Micheál D. Ó hUiginn in Áras an Uachtaráin.

Is é an plean imlíneach ná go mbeadh cúigear ionadaithe (beirt daoine fásta agus beirt daltaí) as 17 scoil a roghnófar go hionchuimsitheach ag freastal ar ócáid náisiúnta seóthaispeántais i mBaile Átha Cliath i mí na Bealtaine/mí an Mheithimh - ar dháta atá le socrú go fóill.

Déan an **Cód QR** thíos a **scanadh** chun iarratas a dhéanamh.

Is é an dáta deiridh d'fhíseáin ná an 24 Aibreán

www.GlobalCitizenshipSchool.ie nó info@GlobalCitizenshipSchool.ie

Nóta ón Eagarthóir: Bhí áthas ar an Roinn Oideachais tacaíocht a thabhairt don tionscnamh seo trí mhaoiniú OFI go dtí 2030.

[Ar ais go dtí an barr](#)

h. ECO-EOECNA – Gradaim an Chomhshaoiláí Óig, 2024

ECO-EOECNA - Ag caomhnú an chomhshaoil, ag cumasú daoine óga

Díríonn ECO-EOECNA an paisean agus an fuinneamh atá ag daoine óga i dtreo ghníomhú ar son an chomhshaoil agus chuige sin a gcuid eolais, a gcuid scileanna agus a meonta a fhorbairt. Agus iad ag obair le daoine óga idir 10 agus 25 bliain d'aois, réachtálann siad réimse leathan de shainchláir shuimiúla, ar cláir iad a thacaíonn le daoine óga agus a thugann scileanna dóibh chun gníomhú go dearfach ar son an chomhshaoil.

ECO-EOECNA – Gradaim an Chomhshaoiláí Óig:

I mbliana, tá an 25ú bliain ina bhfuil daoine óga ag glacadh páirte i dtionscadail um ghníomhú ar son an chomhshaoil i bpobail ar fud na tíre á comóradh go bródúil acu. Go dtí seo, bhí siad rannpháirteach le breis agus 60,000 athraitheoir óg tríd an gclár. Catalaíoch

don ghníomhú ar son an chomhshaoil is ea YEA, a spreagann rannpháirtíocht na hóige i gceisteanna a bhaineann le forbairt inbhuanaithe amhail athrú aeráide, bithéagsúlacht, fuinneamh agus caomhnú uisce. Tríd an tionscnamh seo, tá súil ag ECO-EOECNA gníomhartha dearfacha a spreagadh, eolas ar an gcomhshaoil a mhéadú, borradh a chur faoin bhféinmheas, agus scileanna ceannaireachta a chothú i ndaoine óga. Glacann rannpháirtithe as gach áit in Éirinn páirt in ECO-Dens, babhtáí leathcheannais YEA, ina dtugtar deis dóibh teacht agus cur i láthair a dhéanamh os comhair painéal saineolaithe i mí an Mhárta agus i mí Aibreáin. Tá deis ag daoine óga a bheith páirteach i mBabhtáí Ceannais agus Seóthaispeántas YEA a bheidh ar siúl i mí na Bealtaine 2024 agus a bheith in éineacht leo chun ceiliúradh a dhéanamh ar 25 bliain de ghníomhaíocht éiceolaíoch.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoina gclár YEA, tabhair cuairt ar www.ecounesco.ie

Clár ECO -EOECNA – An Óige ar son Forbairt Inbhuanaithe – ag múnú saol an lae amárach inniu!

In earnáil an oideachais neamhfhoirmiúil, cuireann a gClár An Óige ar son Forbairt Inbhuanaithe an t-eolas agus na scileanna a theastaíonn chun tionchar buan a imirt ar phobail, ar fáil do dhaoine óga. Tá líonra de dhaoine cumasaithe á chruthú ag a bhfoireann ar fud na hÉireann, agus iad tiomanta don fhorbairt inbhuanaithe. Tá clubanna ag foireann YSD i mBaile Átha Cliath agus i nDroichead Átha agus tá an-áthas orthu a fhógairt anois go bhfuil clubanna nua á seoladh acu anois i nGaillimh, Corcaigh agus Maigh Nuad.

Tá ECO - EOECNA i mbun earcaíocht ghníomhach agus iad ag lorg oibrithe deonacha dá gclub i gCorcaigh, atá suite ag Club Rainbow i Machain i gCorcaigh agus mar sin má tá aithne agat ar dhuine ar bith atá díograiseach maidir le forbairt inbhuanaithe, a bhfuil fonn air/uirthe a c(h)uid eolais a roinnt, tabhair scéal dóibh ag ysd-project@ecounesco.ie

Ceardlanna Saineolaíoch Comhshaoil

Tá a gceardlanna ar fáil do scoileanna agus do ghrúpaí óige, agus dearadh gach ceardlann ar mhaithe le daoine óga a chumasú chun tuilleadh a fhoghlaim faoi thopaicí comhshaoil ar bhealach atá idirghníomhach agus dearfach. I measc na dtopaicí tá Fócas ar Fhaisean, Bia don Todhchaí, Laochra Dramhaíola agus chomh maith leis sin tá gníomhaíochtaí spraoi agus cluichí a dearadh do gach aoisghrúpa.

Tá fáil ar a gcuid ceardlann trí mhodhanna soláthair solúbtha agus is féidir iad a dhéanamh go pearsanta i scoileanna agus in ionaid óige nó trí sholáthar ar líne, atá oiriúnach d'aoisghrúpa ar bith, atá in ann freastal ar líon scoláirí suas go dtí 30 agus a mhaireann tuairim is 1.5 – 2 uair an chloig. Bíonn cur chuige bunaithe ar réitigh á lorg acu maidir le fadhbanna dúshlánacha comhshaoil ar bhealach atá idirghníomhach agus suimiúil. Foghlaim tuilleadh faoina gceardlanna <https://ecounesco.ie/10-18-youth-programmes/environmental-workshops/>

Campaí Cásca

Tá campaí Cásca atá suimiúil agus spreagúil á reáchtáil ag ECO-EOECNA do dhaoine óga thar shaoire na Cásca chun teacht ar an dúlra i lár na cathrach! Tá siad dírithe ar inbhuanaitheacht agus ar bhithéagsúlacht agus beidh deis ag daoine óga blaiseadh a fháil den chomhshaoil áitiúil agus scileanna tábhachtacha comhshaoil a fhoghlaim. Cláraigh inniu trí ríomhphost a sheoladh chuig bookings@ecounesco.ie

Campa Cásca na nDéagóirí Glasa

Daoine óga idir 13-16 bliana d'aois. Dé Luain 25 – Déardaoin 28 Márta 2024 @ 10:00-15:00, €160 in aghaidh an rannpháirtí.

Campa Cásca ECO-Thaiscéalaithe

Daoine óga idir 10-12 bhliain d'aois. Dé Máirt 2 Aibreán – Dé hAoine 5 Aibreán 2024 @ 10:00-15:00, €160 in aghaidh an rannpháirtí.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi cheann ar bith dá gcláir nó dá mba mhian leat a bheith páirteach, déan teagmháil, le do thoil, le info@ecounesco.ie, tabhair cuairt ar a suíomh gréasáin www.ecounesco.ie nó glaoigh orthu ar 01 6625491.

[Ar ais go dtí an barr](#)

i. Comórtas Póstaer na Scoileanna Glasa – Fógraíodh an Buaiteoir

Ag tús na Bliana Acadúla 2023/2024, fógraíodh Comórtas Póstaer na Scoileanna Glasa/Pleanála Spásúlachta Muirí agus fuarthas breis agus 2,500 iontráil ó Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna ar fud na tíre.

Faoin gceannteideal “Cad ba mhaith liom a fheiceáil don Fharráige”, ba í aidhm an chomórtais ná fáil amach conas a theastaigh ó mhic léinn ar fud na tíre go n-úsáidfidís ár bhfarraigí agus ár n-aigéin amach anseo. Iarradh orthu machnamh a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí éagsúla a oibríonn go maith le chéile ar muir; plandaí agus ainmhithe a chónaíonn ar an gcladach agus san aigéan, chomh maith le cén fáth agus conas is féidir linn an t-aigéan a chosaint don toadhcháil.

Bhí neart tallann ealaíonta na mac léinn le feiceáil go hiomlán agus rinne sé seo an-deacair dár mbreithiúna buaiteoirí na gcatagóirí agus an dara háit a roghnú. Seo a leanas na catagóirí: Naíonáin (Naíonáin Shóisearacha & Shinsearacha); Bunscoil Shóisearach (Rang 1 – 3); Bunscoil Shinsearach (Rang 4 – 6) agus Meánscoil (1ú – 6ú Bliain). Féach ar ár mbuaiteoirí thíos.

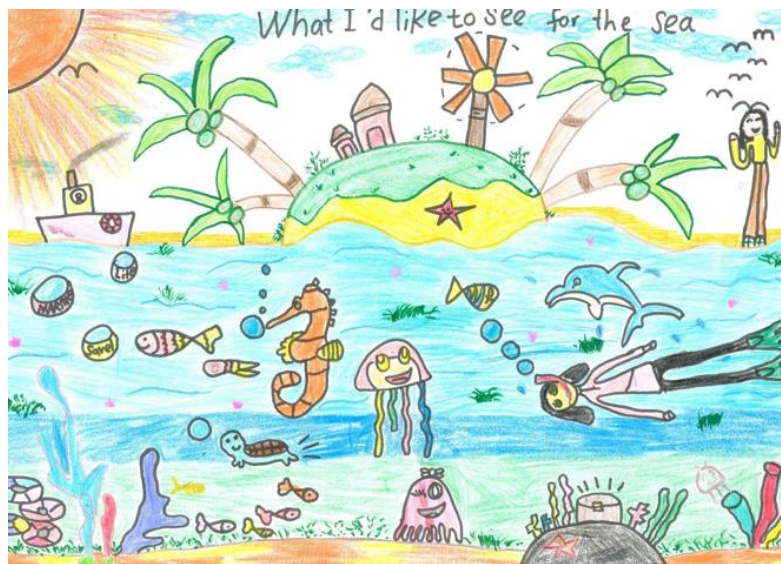
I measc na nduaiseanna bhí Ceardlann Ealaíne do rang na mbuaiteoirí, leaganacha frámaithe dá gcuid póstaer chomh maith le teastais agus Dearbháin One4All. Chuir scoileanna atá ag obair ar théama Timpeallachta Mara na Saoránachta Domhanda don bhliain acadúil 2023/2024 agus iad siúd a bhfuil a mBratach Mara bainte amach acu cheana féin isteach ar an gcomórtas.

Bhí searmanas bronnta na nduaiseanna ar siúl in Óstán an Radisson, An tOileán Beag, Corcaigh ar an 19 Eanáir 2024 i measc an sceitimíní agus tuismitheoirí, siblíní agus múinteoirí araon i láthair. Thairfead an tAire Stáit le freagracht as Rialtas Áitiúil agus Pleanáil, Kieran O'Donnell TD teachtaireacht físe ag comhghairdeas leis na buaiteoirí ar fad. Bhí ionadaithe ó Rannóg Pleanála Mara na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus An Taisce i láthair freisin.

Above: Infants Poster Winners - (Junior & Senior Infants):
1st place: Gus McDonald, Newtown Junior School, Waterford City.

Above: Junior Primary Poster Winners - (1st – 3rd Class):
1st place: Summerly Liyange, St Joseph's N.S., Kingscourt, Co. Cavan.

Above: Secondary School Poster Winners (1st – 6th Year):
1st place: Esier Bairova, Corran College, Ballymote, Co. Sligo.

Above: Senior Primary Poster Winners – (4th – 6th Class)
1st place: Ella O'Neill, Coars N.S., Cahersiveen, Co. Kerry.

5. Cláir, Acmhainní agus FGL

a. Trí Ghníomh Shimplí – SFI 7 - Fuinneamh Inacmhainne agus Glan

Tá trí ghníomh shimplí thíos is féidir leat a dhéanamh gach lá chun tacú le **SFI 7: Fuinneamh Inacmhainne agus Glan:**

7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

19. Cover the pan when cooking, it lowers the energy needed to boil water by 75%

20. Only fill the kettle with the amount of water you need

21. Turn off plug switches when going on holiday

[Ar ais go dtí an barr](#)

b. WWGS – Comhdháil Bhliantúil Múinteoirí - 1 Feabhra

Cothaíonn Scoileanna Dlúthpháirtíocht i gContae Laoise

Coincheap leathan is ea dlúthpháirtíocht, a úsáidtear go forleathan ach a bhfuil sé deacair méar a leagan air. Ag an gComhdháil Náisiúnta Múinteoirí a bhí á reáchtáil ag [Scoileanna Domhanda WorldWise](#) i mí Feabhra, bhailigh beagnach nócha múinteoir iar-bhunscoile le chéile chun dlúthpháirtíocht a chothú, ina saol pearsanta agus ina scoileanna.

Tugann Dlúthpháirtíocht daoine le chéile agus iad ar chomhchéim chun córais atá mar chúis le héagóir dhomhanda a athrú. Tá sí mar bhonn le forbairt inbhuanaithe agus ar cheann de na Prionsabail Threoracha atá ag an Oideachas um Shaoránacht Dhomhanda (OSD) do WWGS, clár náisiúnta OSD Chúnamh Éireann d'iar-bhunscoileanna. Tá cur chuige na dlúthpháirtíochta i gcodarsnacht le cur chuige na carthanachta: sreabhadh 'cúnaimh' aonbhealaigh ó dheontóir ceannasach chuig faighteoir díchumhachtaithe.

I dtailte áille [Ionad Cúrsa Spioradálta De La Salle](#), i gContae Laoise, bhí múinteoirí ag siúl agus ag comhrá ina mbeirteanna agus iad ag roinnt scéalta faoina dturais phearsanta i dtreo na dlúthpháirtíochta. Agus úsáid á baint acu as modheolaíocht [Scéal 4](#), chothaigh siad comhbhá dhomhain agus scileanna doimhne éisteachta agus scéal a gcomhpháirtí á insint arís acu do lucht éisteachta níos leithne. I gceardlanna a bhí á reáchtáil ag cleachtóirí in eagraíochtaí neamhrialtasacha, rinne siad iniúchadh ar bhealaigh chun borradh a chur faoin dlúthpháirtíocht sa seomra ranga, idir comhbhá a spreagadh, dúshlán steiréitíopaí a thabhairt agus córais chumhachta éagóracha a athrú ó bhonn. I ndiaidh aonach taispeántas de chuid na n-eagraíochtaí neamhrialtasacha, inar nasc múinteoirí le baill foirne ó chúig cinn déag d’eagraíochtaí neamhrialtasacha, roinneadh tuairimí chun dlúthpháirtíocht a chothú ina gcuid scoileanna. Lá iontach a bhí ann don nascacht, don chruthaitheacht agus ar ndóigh don dlúthpháirtíocht.

Gairm Bhliantúil WWGS ar Dheontas

Próiseas iarratais ar líne is ea Gairm Bhliantúil WWGS ar Dheontas agus osclófar é ar an 19 Aibreán agus dúnfar é ar an 19 Bealtaine 2023. Ní mór do scoil, Cnuasach Scoileanna, Líonra Scoileanna nó Eagraíocht Neamhrialtasach ar bith atá ag déanamh iarratais ar mhaoiniú Tuairisc dheiridh bliana ar dheontas na bliana roimhe sin a chomhlánú. Chun tuilleadh sonraí a fháil, féach [Who Can Apply - WorldWide Global Schools \(worldwiseschools.ie\)](#)

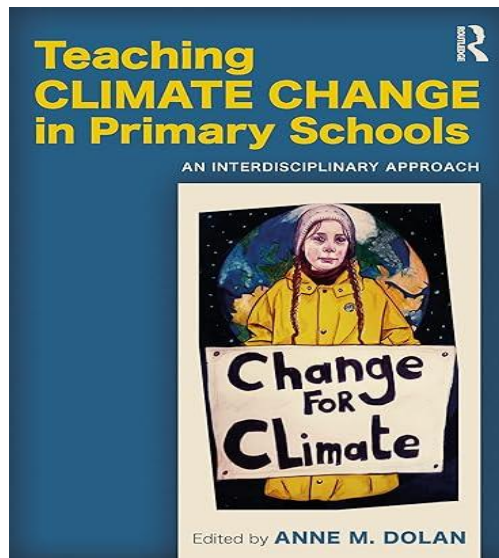
c. Scéim um Aisíoc Táillí do Mhúinteoirí

Eisíodh ciorclán nua (0005/2024) maidir leis an scéim um Aisíoc Táillí do mhúinteoirí ag tús mhí Eanáir: [gov.ie - Teacher Fee Refund Scheme 2023 \(www.gov.ie\)](#)

Cuimsíonn an scéim cúrsaí ar Oideachas i réimse na hInbhuanaitheachta do mhúinteoirí bunscoile agus iar-bhunscoile.

Seiceáil ár liosta de chúrsaí FGL do mhúinteoirí ar shuíomh gréasáin [OFI go dtí 2030](#) Má tá cúrsaí eile ann a bhfuil eolas agat orthu, cuir ar an eolas iad agus cuirfidh siad leis an liosta iad.

d. Acmhainn um Athrú Aeráide do Bhunscoileanna

Beidh cóip den leabhar **'Teaching Climate Change in Primary Schools: An Interdisciplinary Approach'** le buachan ag an gcéad 10 mbunscoil a sheolann ríomhphoist chuig ESD@education.gov.ie Cinntigh, le do thoil, go mbeidh ainm agus seoladh do scoile agus uimhir theagmhála theileafóin san áireamh agat.

Soláthraíonn an leabhar tábhachtach tráthúil seo forbheathnú ar athrú aeráide agus leagann sé béim ar an tábhacht a bhaineann le hoideachas um athrú aeráide a áireamh i mbunscoileanna. Leagann sé béim ar a thábhachtaí atá cineálacha cur chuige oideolaíoch traschuraclaim ina ndírítear ar cheartas aeráide, ag soláthar cúnamh dhomhain do leanaí idir 3-13 bliana d'aois a theagasc.

Agus é bunaithe ar thaighde cothrom le dáta, cabhraíonn an leabhar le múinteoirí fanacht dílis d'eolaíocht an athraithe aeráide agus gan a bheith ró-dhian ar pháistí. In éineacht le hacmhainní ar líne, cuimsíonn an leabhar seo smaointe praiticiúla agus éasca le leanúint agus pleananna ceachta a chabhróidh le múinteoirí oideachas ar athrú aeráide a chuimsiú ina seomraí ranga ar bhealach iomlánaíoch, traschuraclaim. Tugann caibidlí sonracha aghaidh ar na hábhair seo a leanas:

- Cur chuige idirdhisciplíneach maidir le hathrú aeráide
- Oideachas na luath-óige
- Oideolaíochtaí dóchais
- An tábhacht a bhaineann le cleachtas machnamhach
- Smaointe le hoideachas ar athrú aeráide a áireamh i réimsí curaclaim mar litearthacht, tíreolaíocht, eolaíocht, stair agus na healaíona

Tá an acmhainn seo deartha chun oideachas um athrú aeráide a chur chun cinn i mbunscoileanna, agus cabhróidh an acmhainn seo le bunmúinteoirí, múinteoirí faoi oiliúint, speisialtóirí tíreolaíochta agus gach duine ar spéis leo oideachas ar athrú aeráide a gcuid eolais choincheapúil féin agus eolas na bpáistí ina rang a fhorbairt.

[Ar ais go dtí an barr](#)

e. Líonra Inbhuanaitheachta Scoileanna na hÉireann - FGL um Theagasc an Dúlra

Susan Adams
Education for Sustainability

Treochlár don Inbhuanaitheacht: Acmhainn a Dhíghlasáil le Tacar Uirlisí na Scoileanna agus na bPríomhoidí

An bhfuil tú díograiseach maidir le hinbhuanaitheacht a chothú laistigh de do phobal scoile? Tháinig Oideachas don Inbhuanaitheacht agus LISÉ le chéile chun Ardán na Scoileanna agus na bPríomhoidí a thabhairt isteach, tacar uirlisí nuálacha chun ceannairí scoile a chumasú chun riachtanais nua na Roinne Oideachais i dtaca leis an 'Oideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe' a shásamh.

Feidhmíonn a nArdán Príomhoidí mar acmhainn an-luachmhar, a sholáthraíonn treoir chuimsitheach ar fud fhearainn inbhuanaitheachta an churaclaim, an champais agus an phobail. Tuigeann Oideachas don Inbhuanaitheacht an tábhacht a bhaineann le hailíniú le creat na Roinne agus tá a n-ardán saincheaptha chun tacú le príomhoidí agus scoileanna ag gach céim den bhealach.

Ach teastaíonn do chabhair uathu chun go mbeidh tionchar láidir ag an tionscnamh seo. Tá siad ag lorg scoileanna a bhfuil fonn orthu a gcuid iarrachtaí a chur ar taispeáint san Oideachas don Fhorbairt Inbhuanaithe. Féadfaidh do scéalta rathúla agus do thionscadail nuálacha oideoirí ar fud an domhain a spreagadh chun glacadh leis an inbhuanaitheacht ina scoileanna féin.

An mbeifeá toilteanach turas do scoile a roinnt le físeán gearr? Tá siad anseo chun cabhair agus tacaíocht a sholáthar ag gach céim den bhealach. Má tá suim agat ann, déan teagmháil le Sue, le do thoil, ag sue@educationforsustainability.ie. D'fhéadfadh do chuid rannpháirtíochta difríocht shuntasach a dhéanamh!

Tá cás-staidéir sna réimsí seo a leanas á lorg go sonrach acu:

D'IAR-BHUNSCOILEANNA:

- Cás-staidéir churaclaim san adhmaadóireacht, sa Bhéarla agus sa Mhatamaitic.
- Cás staidéir phobail do LADTA+, Frithbhulaíocht, Spásanna sábháilte, Comhionannas agus Éagsúlacht, Oideachas um Shaoránacht Dhomhanda.

DO BHUNSCOILEANNA:

- Cás-staidéir champais do dhramháil, bithéagsúlacht, fuinneamh, soláthar, lónadóireacht, taisteal agus uisce.

- Cás-staidéir churaclaim faoi cheann ar bith de na réimsí curaclaim, – teanga, STEM, SEE, na healaíona, folláine, reiligiún.
- Cás staidéir phobail do LADTA+, Frithbhulaíocht, Spásanna sábháilte, Comhionannas agus Éagsúlacht, Oideachas um Shaoránacht Dhomhanda, Naisc le grúpaí pobail

D'fhéadfadh do rannchuidiú a bheith mar chatalaíoch don athrú dearfach san oideachas. Ná bíodh leisce ort teacht chun tosaigh agus a bheith mar chuid den turas bunathraitheach seo!

[Ar ais go dtí an barr](#)

f. Uisce Críonna– Foghlaim faoi Uisce i gCúig Cheacht

1 Learn about the water cycle

[Introduction to the Water Cycle](#) with a short cloze activity at the end of this PDF.

2 Learn about river catchments

We all live in a river catchment. [This short-animated video](#) explains what a river catchment is.

Discussion point: what catchment do you live in?
Find out at www.catchments.ie

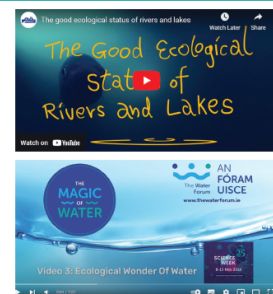
3 Learn about water quality

From the EPA www.catchments.ie website this short video tells what 'good ecological status' means and why it is important.

Discussion point: what is a clean river? Find out about your local river water quality at www.catchments.ie/map

Ecological Wonder of Water the bugs that live in rivers need clean water, learn more in this short video.

Discussion point: what do fish eat?

4 Learn about water services

The Story of Water is a [45 minute video](#) from Uisce Éireann on how water services is provided in Ireland:

Discussion point: how is drinking water treated and what happens after you use it?

5 Learn what we can do to protect water

[Water Matters at Home](#) is a short-animated video (3 minutes) about how we are connected to water, our impact on it and how we can protect it.

Discussion point: what action can I take to protect water and nature?

An Fóram Uisce – the Water Forum is the national statutory body representative of stakeholders with an interest in the quality of Ireland’s waters. Find more learning resources at www.thewaterforum.ie

g. Bithéagsúlacht i Scoileanna

Fiontar sóisialta is ea ‘Bithéagsúlacht i Scoileanna’ a chumasaíonn an chéad ghlúin eile chun cuidiú leis an dúlra agus chuige sin a thugann an cúnamh atá de dhíth orthu dóibh.

Tá sé sin tábhachtach ar dhá chúis. Ar an gcéad dul síos, chun folláine ár ndaoine óga a chothú tríd an bhfoghlaim taobh amuigh. Ar an dara dul síos, an chéad ghlúin eile a chur ag athbhunú speicis san fhiántas trí litearthacht éiceolaíoch níos fearr agus rannpháirtíocht i dtionscadail dúlra atá teagmhálach.

Chun go mbeidh an próiseas seo chomh spráúil agus chomh héifeachtach agus is féidir, soláthraíonn ‘Bithéagsúlacht i Scoileanna’ gach rud a theastaíonn ó mhúinteoirí lena n-áirítear:

Ceardlanna scoile

Seomra ranga taobh amuigh agus gairdín scoile a chruthú

Bosca Dúlra - fearais teagaisc don dúlra

Comharthaí fiadhúlra taobh amuigh

Smaointe do thionscadail, treoracha agus ábhair inphriontáilte saor in aisce

Ina theannta sin, reáchtálann Bithéagsúlacht i Scoileanna cuid de na feachtais is mó in Éirinn maidir le hoideachas dúlra agus mórán acmhainní ar fáil saor in aisce, lena n-áirítear Tionscadal na bPailneoirí, Coill na nÓg, Ballaí Fiáine chomh maith le Gradaim Laoch an Dúlra.

Oibríonn siad ar fud oileán na hÉireann go léir, ó thuaidh agus ó dheas agus tá siad ionchuimsitheach go hiomlán ar fud an chórais oideachais ina iomláine, lena n-áirítear réamhscoil, bunscoil, meánscoil agus scoil bhaile.

Chun a bheith páirteach, tabhair cuairt ar a suíomh gréasáin www.biodiversityinschools.com agus cláraigh dá nuachtlitir.

[Ar ais go dtí an barr](#)

h. An Chomhairle Oidhreachta – Clár Nua do Bhunscoileanna

I gclár nua oideachais ón gComhairle Oidhreachta, leagtar béim ar an ról ríthábhachtach atá ag talamh portaigh sa chath ina aghaidh athrú aeráide agus cailleadh bithéagsúlachta. Dearadh an clár nua bunscoile seo chun oideachas a chur ar leanaí faoi na buntáistí comhshaoil agus eacnamaíochta a bhaineann lenár mbratphortaigh. Rinne an [Chomhairle Oidhreachta](#) an clár a fhorbairt mar chuid de [LIFE IP Wild Atlantic Nature](#), agus tá sé á fheidhmiú i scoileanna ar bhonn céimneach i, Maigh Eo, Gaillimh, Sligeach agus Liatroim.

Tionscadal comhshaoil atá á mhaoiniú ag an Aontas Eorpach is ea LIFE IP Wild Atlantic Nature a bhfuil sé mar aidhm aige feabhas a chur ar fheidhmíocht na hÉireann maidir le gnáthóga a chaomhnú agus go háirithe caighdeán ár mbratphortach a fheabhsú, ag díriú go príomha ar bhratphortaigh in iarthuaisceart na tíre. Tá sé á chomhordú ag [an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra](#) in éineacht le naoi gcinn de chomhpháirtithe breise, an Chomhairle Oidhreachta san áireamh.

Tugann an clár oideachais féin leanaí ar thuras trí iontais ghnáthóg an phortaigh agus iad ag foghlaim faoin gcaoi ar féidir leis na portaigh tuilte a smachtú, uisce óil glan a sholáthar chomh maith le bia ar ardchaighdeán, tacú le bithéagsúlacht agus cabhrú le dul i ngleic le hathrú aeráide trí na milliúin tonna carbóin a stóráil. Mar fheirmeoirí san am le teacht, tá leanaí ag foghlaim conas gnáthóga a bhainistiú go gníomhach trí chleachtais

feirmeoireachta inbhuanaithe. Tosaíonn an fhoghlaim sa seomra ranga, áit a bhfoghlaímíonn leanaí faoi na príomhphlandaí agus gnáthóg an phortaigh agus conas an scórchárta um measúnú gnáthóige a forbraíodh le RTBM mar chuid den Scéim Íocaíochta agra-chomhshaoil Bunaithe ar Thorthaí (RBPS) do Dhúlra an Atlantaigh Fhiáin. Ina dhiaidh sin, déantar turas allamuigh a eagrú, áit a n-úsáidtear paiste chun plandaí portaigh a aithint, féachaint cé acu ar táscairí dearfacha nó diúltacha iad ar staid an phortaigh. Ar ais sa rang, déantar na scóir a ríomh chun a fháil amach an meastar a mbratphortach áitiúil a bheith sláintiúil nó an dteastaíonn lámh chúnta uaidh ó fheirmeoirí agus ón bpobal áitiúil chun é a fheabhsú. Sa chéim dheiridh den chlár, tá tionscadal leantach a dearadh chun foghlaim na ndaltaí a dhaingniú.

D'fhorbair an Chomhairle um Chaomhnú Thailte Portaigh na hÉireann (IPCC) agus NatureNorthWest an clár oideachais agus beidh sé á sholáthar ag saineolaithe oidhreachta [ón Scéim Oidhreachta i Scoileanna](#) de chuid na Comhairle Oidhreachta.

i. Oideachas Saoránachta Domhanda - Deiseanna do Mhúinteoirí Bunscoile

Cuireann Global Village raon acmhainní Oideachas Saoránachta Domhanda (GCE) agus tacaíochtaí forbartha gairmiúla ar líne agus duine le duine ar fáil do mhúinteoirí bunscoile agus ceannairí ar fud na tíre.

Sa chlár faisnéise gairid seo, roinnfidh múinteoirí scoile píolótacha Global Village a gcuid tuairimí ar GCE, in éineacht le samplaí praiticiúla ar ghníomhú sa seomra ranga, ag fiosrú topaicí mar easpa dídine, míchumas agus na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SDGanna). Labhraíonn na múinteoirí ar ábharthacht GCE ina n-idirghníomhaíochtaí laethúla le scoláirí, mar a chothaíonn sé caoinfhulaingt, meas, idirspleáchas agus comhbhá le daoine eile ar fud an domhain. Is féidir GCE a chuimsiú gan uaim agus gan stró i réimsí curaclaim mar OSIE, OSPS agus na hAmharcealaíona. Tugann sé deis d'fhoghlaimí óga an t-eolas, na scileanna agus an tuiscint a fhorbairt maidir le conas oibriú le chéile chun an domhan a dhéanamh níos fearr. Agus é á léiriú conas is féidir le múinteoirí braistint ceartais agus freagrachta a chothú ina gcuid mac léinn, is sampla iontach é an clár faisnéise den éifeacht ripple is féidir linn go léir a bheith againn ar áiteanna eile agus ar dhaoine eile. Is féidir an clár faisnéise a fheiceáil ar shuíomh Gréasáin [Home - Global Village Schools](#)

Tá deis eile le tuilleadh a fhoghlaim faoi GCE trí cheardlanna inscoile Global Village.

Tá na ceardlanna saor in aisce do gach scoil agus soláthróidh siad:

- Réamheolas ar cad is brí agus tuiscint ag Oideachas Saoránachta Domhanda (GCE).
- Cur chuige molta chun GCE a ionchorprú trasna churaclam na bunscoile.
- Acmhainní saor in aisce ar théamaí éagsúla GCE.
- Deis chun foghlaim agus smaointe a roinnt le piaraí.
- Treoir maidir le gníomhú ar dhúshláin dhomhanda.

Más mian leat go dtabharfadh Oifigeach Oideachais Sráidbhaile Domhanda cuairt ar do scoil, déan teagmháil le do thoil agus socraigh dáta agus am oiriúnach:

info@globalvillageschools.ie

Is comhpháirtíocht straitéiseach é Global Village d'Oideachas Saoránachta Domhanda i mbunscoileanna na hÉireann, idir Cúnamh Éireann sa Roinn Gnóthaí Eachtracha agus cuibhreannas de cheithre chomhpháirtí: Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU), Eagraíocht Múinteoirí Éireann (INTO), Bunscoil na hÉireann. Líonra na bPríomhoidí (IPPN) agus Trócaire.

Thuas: Ceardlann scoile i SN Melview, Longfort, á stiúradh ag Oifigeach Oideachais Global Village, Ailbhe Joyce.

[Ar ais go dtí an barr](#)

j. Ionad Athfhionnachtana – Ceardlanna do Ghrúpaí Bunscoile agus Óige

I ndomhan ina bhfuil truailliú agus dramhaíl an tionscail bréagán mór, tá Jiminy Eco Toys agus an tIonad Athfhionnachtana tar éis teacht le chéile chun The Big Toy Swap a chruthú, atá tiomanta do spraoi a dhéanamh ní hamháin spraoi, ach freisin inbhuanaithe.

Mar chuid den tionscadal seo, seolfaidh an tIonad Athfhionnachtana 100 ceardlann spráúil idirghníomhacha do bhunscoileanna agus do ghrúpaí óige ar fud na hÉireann. Tá na

ceardlanna seo á dtairiscint ar ráta fóirdheonaithe 60%, agus ní chosnaíonn sé ach €80 le haghaidh ceardlann phraiticiúil do do rang.

Lean an [nasc seo](#) chun d'áit a chur in áirithe!

Ar smaoinigh tú riamh ar inbhuanaitheacht bréagán simplí?

Tá saol tosaithe bréagán an-truailithe. Measann Fondúireacht Ellen MacArthur go gcuireann úsáid na daonnachta as peitreachlaisteach (ní hamháin i mbréagáin) 6% d'astuithe carbóin domhanda. Is é bréagáin an tionscal plaisteach is déine ar domhan, le 90% déanta as peitreachlaisteach íon. Ansin taistealaíonn formhór na mbréagán 22,000km chugainn ón tSín, iad go léir ag astú an oiread sin CO2 agus is ionann é agus 1 billiún crann a dhífhoraísiú go buan!

Buailtear lárshaol bréagán. Faigheann an leanbh meánach faoi 12 in Éirinn €450 in aghaidh na bliana de bhréagáin nua. Cé mhéad uair an chloig a úsáidtear gach ceann acu? Léiríonn staidéir áirithe go gcuirtear bréagáin i leataobh laistigh de mhí.

Is fadhb dramhaíola é deireadh ré bréagán do theaghlaigh, d'údaráis áitiúla agus do shiopaí carthanachta. Tá sé do-ghlactha go sóisialta bréagán úsáidte a thabhairt an athuair, agus is minic a dhiúltaíonn siopaí carthanachta deonuithe bréagán boga. Is ábhar measctha an chuid is mó de na bréagáin agus mar sin níl siad in-athchúrsáilte, agus déantar an mionlach beag bréagán a "athchúrsáiltear", a dhí-athchúrsáil i mbinsí páirce etc.

Mar sin, cad is féidir linn a dhéanamh?

Tháinig Jiminy Eco Toys agus an tlonad Athfhionnachtana le chéile chun The Big Toy Swap a chruthú, tiomanta do spraoi a dhéanamh ní hamháin spraoi, ach inbhuanaithe freisin.

Mar chuid den tionscadal seo, seolfaidh an tlonad Athfhionnachtana 100 ceardlann spráúil idirghníomhacha do bhunscoileanna agus do ghrúpaí óige ar fud na hÉireann.

Is éard atá i gceist leis an gceardlann idirghníomhach:

- Taispeántas aois-oiriúnach ar fhadhb truailithe agus dramhaíola bréagán, agus na bealaí inar féidir le leanaí agus daoine óga tionchar mór dearfach a bheith acu
- Uasoiliúint phraiticiúil na rannpháirtithe i ndeisiúchán simplí bréagán a theastaíonn go coitianta
- Bheith cruthaitheach le ransú smaointe a dhéanamh ar bhealaí cliste le bréagáin sheanchaite a athbhaile
- “Fíorobair” á déanamh ag an ngrúpa le chéile, ag pleanáil a gcuid Babhtáil Bréagán Mór féin

Nascann an cheardlann leis an gcuraclam i raon ábhar lena n-áirítear Eolaíocht, Matamaitic agus Tíreolaíocht, agus tá sé oiriúnach do pháistí idir rang a 3 agus a 6.

Nuair a chláraíonn tú, geallann do scoil go n-óstálfaidh tú Babhtáil Bréagán Mór i do scoil, ag glacadh páirte

scoileanna ar fud na tíre san fhéile inbhuanaithe bréagán is mó atá le feiceáil go fóill in Éirinn!

Beidh acmhainní cuimsitheacha ar fáil do scoileanna chun a gcuid Babhtáil Bréagán Mór féin a óstáil, lena n-áirítear teoracha conas babhtáil agus deisiú bréagán, eagrú imeachtaí agus comhtháthú curaclaim.

Is féidir do Mhalartú Bréagán Mór a choinneáil i do spás scoile/pobail ag am ar bith roimh dheireadh na scoilbhliana. Is é an sprioc ná bealach taitneamhach agus inbhuanaithe a sholáthar do leanaí agus do theaghlaigh a gcuid bailiúcháin bréagán a athnuachan gan airgead a chaitheamh ar bhréagáin nua, agus dramhaíl a laghdú trí bhaile nua a thabhairt do bhréagáin nach dteastaíonn. Nuair a bheidh do Bhabhtáil Bréagán Mór féin óstáilte agat, seol isteach do chárta poist Big Toy Swap, ag cur síos ar cé mhéad bréagán ádh a fuair baile nua.

Cláraigh agus bí ar an turas chuig domhan atá inbhuanaithe go spráúil!

Áirithint

Tá lúcháir orainn an ceardlann seo a chur ar fáil ar ráta fóirdheonaithe 60%, nach gcosnóidh ach €80 le haghaidh ceardlann phraiticiúil idirghníomhach do do rang.

Lean an [nasc seo](#) chun d'áit a chur in áirithe, agus tabhair cuairt ar rediscoverycentre.ie/learn/ chun tuilleadh a fhoghlaim faoi obair an Rediscovery Centre.

Tabhair do d'aire: Tá líon teoranta ceardlann ar fáil againn, mar sin cuir in áirithe anois chun d'áit a chur in áirithe!

[Ar ais go dtí an barr](#)

6. Earnáil IAO

a. OTA –Teastas Digiteach san Inbhuanaitheacht

Technological University Dublin (TU Dublin), South East Technological University (SETU), Atlantic Technological University (ATU) and the National Forum of Teaching and Learning (T&L) are teaming up to jointly deliver the Education for Sustainability Digital Badge in a fully online format.

The course aims to:

- Reflect on the role of education for sustainability in the context of global, national, and local drivers.
- Engage with education for sustainability concepts, contexts, principles, and practices.
- Examine the EU Competency Framework (GreenComp) through the lens of embodying sustainability values, embracing complexity in sustainability, envisioning sustainable futures, and acting for sustainability.
- Explore how to redesign elements of your teaching and learning practice by embedding education for sustainability principles.

Education for Sustainability

Digital Badge

Course overview

The Education for Sustainability digital badge is an introductory course, exploring the basic concepts and practical steps on how to embed sustainability across the curriculum. Education for Sustainability aims to empower learners with knowledge, skills, values, and attitudes to take informed decisions and make responsible actions for environmental integrity, economic viability and a just society empowering people of all genders, for present and future generations, while respecting cultural diversity (UNESCO, 2021).

Who is this Digital Badge for?

This introductory course is available to staff working in TU Dublin, SETU and ATU.

Starting date

Starting 04 March 2024, for six weeks.

Time commitment

25 learning hours over six weeks. Weekly live one-hour webinars (Thursdays) and self-directed learning and peer engagement. Optional five-hour add-on for a Facilitator Digital Badge.

Deadline

Registration is open until 29 February, 17:00 hrs on a first-come first-served basis.

Register here

Contact
lucia.walsh@tudublin.ie
nataliya.romanyatova@setu.ie
mark.kelly@atu.ie

Tá Seachtain N- TUTORR de chuid OTA ar siúl ón 26 Feabhra go dtí an 1 Márta, ina mbeidh 50 imeacht á reáchtáil lena n-áirítear Turnaimintí Éici-Ghníomhaíochta Níos Airde Níos Ísle Ar Líne chun tástáil a dhéanamh ar do chuid eolais éici-ghníomhaíochta: ceardlanna maidir le Suaitheantas Digiteach an Scoláire de chuid SFI a chomhtháthú isteach sa Churaclam, ceardlann I dTreo Cistine Nach bhFuil Aon Dramhaíl Inti, agus Buntreoir ar na Spriocanna Forbartha Inmheánacha.

Beidh an t-imeacht Seóthaispeántas Scoláirí mar Chomhpháirtithe sa Nuálaíocht + Athrú de chuid N-TUTORR ar siúl i bPáirc an Chrócaigh ar an 17^ú Aibreán, ina mbeidh raon tionscnamh um Oideachas don Inbhuanaitheacht i gceist. Tá an clár iomlán le bheith fógartha. Féach <https://www.transforminglearning.ie/>

[Ar ais go dtí an barr](#)

b. Nuacht OFI ó OT Bhaile Átha Cliath

Education for Sustainability & EU GreenComp Framework

Keynote
Dr. Guia Bianchi will deliver 'GreenComp: sustainability competences for lifelong learning, the European framework'.

nemos

T DUBLIN
OLLSCOIL TEICHNOLÓGACHA
BHAILE ÁTHA CLIATH
TECHNOLOGICAL
UNIVERSITY DUBLIN

Is imeacht hibrideach é seo agus is féidir áiteanna a chur in áirithe [anseo](#).

Tá aidhm straitéiseach uailmhianach leagtha amach ag OT Bhaile Átha Cliath chun an inbhuanaitheacht a chur i bhfeidhm sna cláir acadúla uile. Is gníomhaíocht eile de “*Ag tógáil ar chumas na n-oideoirí*” é an t-imeacht seo mar atá leagtha amach in OFI go 2030. An bhliain seo caite, bhí os cionn 500 ball foirne acadúla in OT Bhaile Átha Cliath rannpháirteach in 34 ceardlann chun an OFI a chur i bhfeidhm ina modúil agus ina gcláir. Chuir os cionn 100 ball foirne 5 ECT FGL san Oideachas don Inbhuanaitheacht i gcrích. An seimeastar seo, beidh Suaitheantas Digiteach an Fhórait Náisiúnta um Oideachas don Inbhuanaitheacht á chur i bhfeidhm ar bhonn céimneach ag OT Bhaile Átha Cliath, i gcomhar le comhghleacaithe ó OTOD agus OTA.

Is féidir tuilleadh eolais a fháil faoi ghníomhaíochtaí Oideachais Inbhuanaitheachta TU Bhaile Átha Cliath agus faoi fhoireann uirlisí Oideachais Inbhuanaithe TU Bhaile Átha Cliath [anseo](#).

[Ar ais go dtí an barr](#)

c. Oifigeach Oideachais don Fhorbairt Inbhuanaithe – UCC

Post trí bliana atá fógartha ag Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, **d'Oifigeach Oideachais don Fhorbairt Inbhuanaithe**.

Tá Oifigeach Oideachais don Fhorbairt Inbhuanaithe á lorg ag UCC atá díograiseach chun oibriú le baill foirne i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh lena chinntiú go dtugtar faoi na SFlanna, an inbhuanaitheacht, agus saincheisteanna comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíocha a bhaineann leo, síos tríd an gcuraclam. Sa phost trí bliana seo beifear ag tógáil ar thionscnaimh atá ann cheana féin ar nós Sraith Straitéisí SFI digiteacha agus gearrchúrsa faoin bhfoghlaim agus teagasc leis na SFlanna, agus beidh an sealbhóir poist i dteagmháil le comhghleacaithe tiomanta agus diongbháilte ag tógáil ar chlú idirnáisiúnta UCC san inbhuanaitheacht.

An mbeadh spéis agat ann? Cuardaigh tairseach <https://shorturl.at/cdkU9> ag baint úsáid as uimhir aitheantais poist 073291

Is é an spriocdháta le haghaidh iarratas ná an 22 Márta 2024 ar 12 meán lae

Téigh i dteagmháil le Catherine O'Mahony catherine.omahony@ucc.ie le haghaidh fiosruithe neamhfhoirmiúla.

[Ar ais go dtí an barr](#)

d. Máistir Oideachais san Oideachas d'Inbhuanaitheacht agus Saoránacht Dhomhanda

An bhfuil suim agat teagasc a dhéanamh faoi cheisteanna a bhaineann le hathrú aeráide agus inbhuanaitheacht?

Tá Coláiste Mhuire gan Smál ag glacadh le hiarratais anois don M.Ed san Oideachas don Inbhuanaitheacht agus don Saoránacht Dhomhanda. Tá sé mar aidhm ag an gclár sin deis a thabhairt le haghaidh staidéar ardleibhéil i mbunphrionsabail, oideolaíocht, dearthaí criticiúla, ceisteanna comhaimseartha agus taighde i réimse na hInbhuanaitheachta agus na Saoránachta Dhomhanda. Dearadh an clár seo chun an oideolaíocht agus na creata teoiriciúla a sholáthar d'oideoirí chun breithniú a dhéanamh ar athrú aeráide, cailleadh bithéagsúlachta agus bagairtí ar shíocháin domhanda. Dearadh an clár dóibh siúd atá ag obair san oideachas, lena n-áirítear cleachtóirí réamhscoile, múinteoirí bunscoile agus iar-bhunscoile, agus iad siúd atá ag obair san oideachas neamhfhoirmiúil. Tríd an Oideachas um Shaoránacht Dhomhanda (OSD), tá sé mar aidhm ag an gclár díriú ar chumasú, ag cumasú scoláirí de gach aois chun róil ghníomhacha a ghlacadh, go háitiúil agus go domhanda, i dtaca le sochaithe níos síochánta, níos caoinfhulangaí, níos ionchuimsithí agus níos sábháilte a thógáil. Tá leasuithe curaclaim a rinneadh le déanaí agus atá ag leanúint ar aghaidh ag cur bonn eolais faoin gclár freisin. Bhí an clár seo ar an ngearrliosta do Ghradam STAR Aontas in 2023 agus dearadh é chun dul i ngleic, trí oideolaíocht na féidearthachta agus an dóchais, leis na dúshláin ollmhóra atá le sárú ag an domhan seo againne sa lá atá inniu ann.

Chun tuilleadh eolais a fháil déan teagmháil le anne.dolan@mic.ul.ie

e. Nuacht Eile agus Tuairiscí Suas Chun Dáta ó Earnáil an Údaráis um Ard-Oideachas

Cúrsa Microreds UCC, Daoine atá faoi mhíchumas intleachtúil a chuimsiú san ardoideachas agus sa bhreiseoideachas:

Sa mhodúl 5 chreidiúint seo, cuirtear buneolas agus bunscileanna ar fáil chun an acmhainn a fhorbairt san oideachas ionchuimsitheach d'oideoirí atá ag obair sa bhreiseoideachas agus san ardoideachas. Gheobhaidh na rannpháirtithe straitéisí praiticiúla chun foghlaimeoirí ata faoi mhíchumas intleachtúil a chuimsiú agus an chomhfhoghlaim éascú le, agus idir scoláirí atá faoi mhíchumas intleachtúil, agus le cohóirt scoláirí eile. Beidh an modúl seo tarraingteach d'aon duine a bhfuil spéis aige/aici sa chuimsiú fiúntach do scoláirí atá faoi mhíchumais intleachtúla san ardoideachas nó sa bhreiseoideachas, d'fhéadfadh institiúidí ar bronnadh maoiniú orthu faoi [COSÁN 4 Céim 2](#) spéis ar leith a chur ann. Mar gheall ar an bhformáid atá go hiomlán ar líne, tá oideoirí atá ag teagasc san earnáil in ann a bheith rannpháirteach ann ó áit ar bith.

Is é an spriocdháta le haghaidh iarratas ná an **8 Márta 2024**: [SS6810: Daoine faoi mhíchumas intleachtúil a chuimsiú san ardoideachas agus sa bhreiseoideacha | Coláiste na hOllscoile, Corcaigh \(ucc.ie\)](#)

Cúrsaí Oscailte:

D'fhógair an tAire Simon Harris [10 gcúrsa scilbhisithe nua](#) do bhaill foirne san Ardoideachas. Sna [Cúrsaí Oscailte](#), atá maoinithe trí Fhóram Náisiúnta an Údaráis um Ard-Oideachas don Teagasc agus don Fhoghlaim, clúdaítear réimsí lena n-áirítear úsáid teicneolaíochtaí chun tacú le cuimsiú foghlaimeoirí; aitheantas don réamhfhoghlaim; feasacht ar chibearshláid; intleacht shaorga; geilleagar ciorclach agus an fhorbairt inbhuanaithe, agus cuirfead i bhfeidhm iad ar bhonn céimneach san Earrach agus san Fhómhar in 2024.

Campais Inbhuanaithe ina gCuirtear an tSláinte Chun Cinn a Chruthú:

Reáchtáil **Comhaontas Glas an AE** [ceardlann 4-lá](#) in **OTA** i mí Eanáir mar chuid dá Pacáiste Oibre 8. Sa cheardlann, tugadh baill foirne agus scoláirí le chéile as ollscoileanna agus disciplíní éagsúla ar fud na hEorpa, chun dea-chleachtais, dúshlán, agus réitigh nuálacha a chomhroinnt i réimse na hinbhuanaitheachta agus chur chun cinn na sláinte. Rinne an tÚdarás um Ard-Oideachas cur i láthair ar an gcur i bhfeidhm go náisiúnta ar bhonn céimneach den Chairt agus Creat um Champas Sláintiúil.

Athrú ó Bhonn don Téarnamh agus Athléimneacht de chuid Ollscoileanna Teicneolaíochta Náisiúnta (N-TUTORR) – Acmhainní OFI do scoláirí agus oideoirí:

Is comhshaothar nuálach é an tionscadal um Athrú ó Bhonn don Téarnamh agus Athléimneacht de chuid Ollscoileanna Teicneolaíochta Náisiúnta (N-TUTORR) thar an earnáil teicneolaíochta in Éirinn chun eispéreas na scoláirí san ardoideachas a athrú ó bhonn, agus tá an OFI mar cheann amháin dá 6 Phríomhthéama. Le linn [Sheachtain N-TUTORR](#) (26 Feabhra – 1 Márta 2024) tharla níos mó ná 170 imeacht ar fud na seacht gcomhpháirtí ardoideachais uile de chuid N-TUTORR, agus san áireamh bhí cuid mhór a dhírigh ar an téama um Oideachas don Inbhuanaitheacht. Mar shampla, reáchtáil **OTM** agus **OTS** ceardlann ar líne, 'Oideachas don Fhorbairt á Chur i bhFeidhm – Cur Chuige Comhoibríoch,' inar roinneadh samplaí praiticiúla faoin gcaoi ina bhfuil na SFlanna á gcur san áireamh ag baill foirne léachtóireachta laistigh dá modúil; Leag an t-aoichainteoir, David Williamson ó IKC3, Lárionad Eolais na hÉireann don Ghníomhú Carbóin, Aeráide agus Pobail, béim ar an tábhacht a bhaineann le deiseanna a chur ar fáil do scoláirí thar na disciplíní chun foghlaim a dhéanamh faoi na scileanna inbhuanaitheachta atá ag teastáil don ionad oibre sa todhchaí; agus bhí seaimpíní N-TUTORR ar mic léinn iad, i mbun ceardlainne praiticiúla maidir le conas lusanna gréine a chur ón síol.

Ar shuíomh gréasáin thionscadal N-TUTORR, reáchtáiltear raon acmhainní OFI lena n-áirítear [Máistir-ranganna](#) do bhaill foirne teagaisc ar OFI, DUF agus ar thopaicí eile, agus [Mála Droma Digiteach](#) a chuireann cúrsaí neamhchreidiúnaithe ar líne ar fáil do scoláirí ar fud earnáil na nOllscoileanna Teicneolaíochta (OT) maidir le topaicí lena n-áirítear 'Buntreoir ar SFlanna' agus 'Rannpháirtíocht Shibhialta'.

Comhpháirtíochtaí ardoideachais agus scoileanna a neartú don nuálaíocht ghlas agus dhigiteach:

D'fhoilsigh Pobal Cleachtais an Oideachais agus na Nuálaíochta (**PCON**) an chéad fheasachán i sraith '*Feasacháin Nuálaíochta*' maidir le hinniúlachtaí a fhorbairt chun tacaíocht a thabhairt don nuálaíocht do na haistrithe digiteacha agus glasa. Is tionscnamh de chuid an Choimisiúin Eorpaigh é PCON, atá curtha i bhfeidhm ag an ECFE mar chuid de Chlár Oibre Nuálaíochta Nua na hEorpa, tionscadal suaitheanta 4, '*Daoine atá an-chumasach sa teicneolaíocht a chothú, a mhealladh agus a choinneáil*'. In ['Comhpháirtíochtaí ardoideachais agus scoileanna a neartú don nuálaíocht ghlas agus dhigiteach'](#) cuirtear i láthair ceachtanna lárnacha agus samplaí de pholasaí agus de chleachtas chun cur leis an gcomhoibriú idir an t-oideachas meánscoile agus an t-ardoideachas. Reáchtáladh níos mó ceardlann piaraí PCON i mí Eanáir agus i mí Feabhra faoi ['An chéad ghlúin eile de nuálaithe a chothú – ról critiúil an ardoideachais phríomhshrutha'](#) agus ['Inniúlachtaí a fhorbairt don nuálaíocht ghlas agus dhigiteach tríd an ardoideachas – cad iad na roghanna?'](#) Chun fógra a fháil faoi fheasacháin agus imeachtaí amach anseo, cláraigh le liosta seoltaí an PCON [anseo](#).

[Ar ais go dtí an barr](#)

7. Tuairiscí Idirnáisiúnta Suas Chun Dáta

a. Líonra OFI sa Tóiceo – Mí na Nollag 2023

I mí na Nollag 2023, reáchtáil EOECA cruinniú domhanda an Líonra-OFI le haghaidh 2030 sa Tóiceo, sa tSeapáin. Sa chruinniú seo, tugadh le chéile cleachtóirí OFI as gach cearn den domhan chun ceangal agus comhoibriú a dhéanamh le chéile, agus chun réimsí gníomhaíochtaí a chruthú do gach réigiún chun díriú orthu, bunaithe ar na cúig réimse tosaíochta.

Tá Éire mar réamhtheachtaí don OFI san Eoraip, mar an t-aon cheann de na tíortha san Aontas Eorpach a bhfuil [a bhfuil Straitéis Náisiúnta ar OFI](#) aici. In Éirinn freisin, oibrítear go trasearnálach ar OFI, tá sí i gcomhpháirtíocht le hearnálacha ENR agus oideachais na hÉireann agus oibríonn sí le EOECA lena chinntiú go bhfuil na meicníochtaí don chur i bhfeidhm cothrom agus iomlánaíoch.

Sular cruthaíodh na gníomhaíochtaí do gach réigiún, bhí ceardlanna inar forbraíodh eolas a reáchtáil saineolaithe i ngach ceann de na cúig réimse tosaíochta. Baineadh úsáid as na seisiúin seo chun na cleachtóirí OFI a d'fhreastail ar an gcomhdháil a ullmhú leis an eolas, na scileanna agus na luachanna a bhí ag teastáil chun pleananna reigiúnacha tairbheacha a fhorbairt maidir le OFI sna blianta amach romhainn. Rinne ionadaí óige na hÉireann don OFI, [Eimear Manning](#) ó [Chomhairle Náisiúnta na nÓg de chuid na hÉireann](#) comhchur i láthair ar an seisiún faoi 'An Óige a Chumasú agus a Ghríosú' le gairmithe óga áirithe eile a bhfuil baint ghníomach acu leis an OFI.

Torthaí an Chruinnithe Dhomhanda

Sa chruinniú domhanda, tugadh an deis do rannpháirtithe gníomhaíochtaí a phleanáil a rachadh chun tairbhe dá réigiún. San áireamh sna réigiúin, bhí an Afraic, an Réigiún Arabach; Réigiún na hÁise-an Aigéin Chiúin; an Eoraip agus Meiriceá Thuaidh; agus réigiún Mheiriceá Laidinigh agus Mhuir Chairib. D'oibrigh gach cohórt réigiúnach i gcomhar le chéile chun gníomhaíochtaí a chur le chéile a chuirfidh siad i bhfeidhm le chéile, mar réigiún amháin, idir mí na Nollag 2023 agus an chéad chruinniú domhanda de Líonra-OFI in 2025/2026.

Bhí gníomhaíochtaí éagsúla ag réigiúin bunaithe ar a gcomhthéacsanna féin agus ar an áit a bhfuil siad ar a n-aistear OFI. Mar shampla, tá sé beartaithe ag réigiún na hÁise-an Aigéin Chiúin dearbhú a bheith ann ar OFI ag Cruinniú Aireachta 'ASEAN' atá ag teacht aníos; ach

tá sé pleanáilte ag an réigiún Arabach a chéad líonra réigiúnach OFI a bhunú. Don Eoraip agus do Mheiriceá Thuaidh, tá pleananna réigiúnacha leagtha amach leis an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. Comhoibriú agus eolas a roinnt le chéile faoi na téamaí treochtála laistigh de OFI, ar nós éici-imní, éiceafhóibe, ganntanas múinteoirí, athruithe riachtanacha sa chóras, etc.
2. Tionscadail agus gníomhaíochtaí ar leith a fhorbairt ar féidir obair a dhéanamh orthu le cleachtóirí ar fud an réigiúin, ar nós 'OFI agus Todhchaíochtaí Digiteacha'.
3. Samplaí dea-chleachtais agus scéalta rathúla a roinnt, go háirithe iad siúd ina gcuirtear cur i bhfeidhm OFI ag an leibhéal idirnáisiúnta os comhair an phobail.
4. Líonra foghlama idir phiaraí a bhunú, go háirithe maidir le forbairt agus cur i bhfeidhm na dtionscnamh OFI laistigh de thíortha ar leith ag leibhéal náisiúnta nó áitiúil.
5. Cuir chuige a fhorbairt le dul lasmuigh den chóras oideachais foirmiúil, ag tabhairt faoi obair óige, oideachas d'aosaigh, agus foghlaim ar feadh an tsaoil ina bhfuil cuspóir i gceist. San áireamh anseo freisin tá feachtas phoiblí OFI a mhúscailt agus na tairbhí a bhaineann lena cur i bhfeidhm.

Lasmuigh de na torthaí seo freisin, d'iarr réigiún na hEorpa agus Mheiriceá Thuaidh ar EOECA chun an óige a chur san áireamh ar bhealach fóinteach mar ghníomhaí lárnach sna gníomhaíochtaí OFI uile.

Conclúidí

Ionas go n-éireoidh le OFI, tá gá le comhoibriú iltaobhach agus trasrannach leanúnach agus spásanna le dea-chleachtais a chomhroinnt. Tá sé seo á éascú ag EOECA trí chruinnithe réigiúnacha agus domhanda ar OFI ina gcruthaítear gníomhaíochtaí inlámhsithe. Baineann siad leas as a bhfeachtas meán sóisialta #TransformingEducationTogether freisin chun béim a leagan ar OFI dóibh siúd nach mbeadh ar an eolas faoin gcreat seo faoi láthair agus spreagtar fiosracht faoi OFI. Ar deireadh, i 'Sraith Spotsolais' EOECA, cuirtear i láthair conas a chuireann tíortha éagsúla OFI i bhfeidhm go rathúil, le húsáid mar shamplaí dearfacha do chleachtóirí OFI lena n-úsáid mar spreagadh le haghaidh a n-iarratais féin.

Le déanaí, leag EOECA béim ar Éirinn ina Sraith Spotsolais. Más maith leat léamh faoi conas a chuirtear rannpháirtíocht na n-óg san oideachas don fhorbairt inbhuanaithe in Éirinn, is féidir leat tuilleadh a léamh anseo: <https://www.unesco.org/en/articles/how-ireland-promotes-youth-engagement-education-sustainable-development>.

b. Tuarascáil GEM – Gníomhaíochtaí in 2024

In 2024, leanfaidh Tuarascáil GEM le faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn ar SDG 4 agus le hanailís a dhéanamh ar chur chun feidhme straitéisí náisiúnta agus idirnáisiúnta chun cabhrú le gach comhpháirtí ábhartha a thabhairt cuntasach as a ngealltanais mar chuid den obair leantach SDG foriomlán agus athbhreithniú ar dhul chun cinn. Táimid ar bís le 2024 agus táimid ag tnúth le leanúint ar aghaidh ag obair go dlúth le comhpháirtithe maidir leis na saincheisteanna seo.

Leanfaidh foireann Thuarascáil GEM le for-rochtain agus le scaipeadh Thuarascáil GEM 2023 ar theicneolaíocht san oideachas agus oibreoidh siad go dlúth le comhpháirtithe agus le tíortha chun pléití náisiúnta, réigiúnacha agus téamacha a eagrú maidir lena torthaí. Táimid ag ceapadh:

- Sraith imeachtaí náisiúnta agus réigiúnacha chun na leaganacha teanga éagsúla den tuarascáil agus den achoimre dhomhanda a sheoladh; tharla an ceann deireanach in Islamabad.
- Eisiúint na leaganacha Malaeis, Ciméiris, Lao, Indinéisís, Burmais, Filipínis, Téalainnis, Tetum agus Vítneaimis den achoimre ar thuarascáil réigiúnach Oirdheisceart na hÁise chun tacú le scaipeadh a príomhthorthaí.
- Sraith de chomhairliúcháin réigiúnacha faoi stiúir an aosa óig chun eolas a thabhairt d'eagrán óige 2024 de Thuarascáil 2023 GEM i gcomhpháirtíocht le Restless Development.
- Foilsiú eagrán inscne de Thuarascáil 2023 GEM ar theicneolaíocht san oideachas.
- An dara eagrán réigiúnach de Thuarascáil GEM 2023 a chlúdaíonn an tAigéan Ciúin, i gcomhpháirtíocht leis an gComhlathas don Fhoghlaim.

2024/5 Tuarascáil GEM ar cheannaireacht agus oideachas

- Sa tuarascáil 2024/5, atá le heisiúint ag deireadh na bliana, scrúdófar cad is ceannaireacht mhaith ann san oideachas agus conas a athraíonn sé idir tíortha agus le himeacht ama.
- Sraith imeachtaí comhairliúcháin chun cabhrú le forbairt na tuarascála a threorú.
- Taighde agus dréachtú ar dhá eagrán réigiúnacha don timthriall ceannaireachta: ar chuimsiú agus ar cheannaireacht i Lár agus in Oirthear na hEorpa, sa Chugais agus san Áise Láir i gcomhpháirtíocht le NEPC; agus ar cheannaireacht dáilte i Meiriceá Laidineach i gcomhpháirtíocht le OEI.
- Sraith nua de phróifílí PEER ar cheannaireacht agus oideachas

Tuarascáil spotsolas ar fhoghlaim bhunúsach san Afraic

- Críochnófar an dara timthriall de Thuarascáil Spotsolas ar chríochnú an bhunoideachais agus ar fhoghlaim bhunúsach san Afraic, i gcomhpháirtíocht leis an AU agus ADEA, le seoladh tuarascála ilchríochach agus ceithre thuarascáil tíre ón Mháratáin, ón Afraic Theas, Uganda agus ón tSaimbia.

Monatóireacht a dhéanamh ar SDG 4

- Rannpháirtíocht sa chéad Chomhdháil ar Shonraí Oideachais agus Staitisticí an 7-9 Feabhra i bPáras.

- Eisiúint Scórchárta SDG 4 2024, a thaispeánann dul chun cinn na dtíortha i dtreo a gcuid tagarmharcanna náisiúnta SDG 4, le fócas ar mhúinteoirí.
- Sonraí a bailíodh le haghaidh táscaire nua ar rannpháirtíocht na hóige i ndéanamh beartais, a forbraíodh mar fhreagra ar an gCruinniú Mullaigh um Athrú ar an Oideachas.
- Faire Airgeadais Oideachais 2024, i gcomhpháirtíocht le UIS agus leis an mBanc Domhanda

Oideachas agus forbairt inbhuanaithe

- Páipéar nua ar na naisc idir oideachas agus athrú aeráide, i gcomhpháirtíocht le MECCE, le sonraí ó tháscaire nua maidir le hábhar oideachais glasaithe a forbraíodh mar fhreagra ar an gCruinniú Mullaigh um Athrú ar an Oideachas.
- Páipéar nua ar na naisc idir oideachas agus cothú.

Leanfaidh Tuarascáil GEM den phlé lena comhpháirtithe iomadúla, agus í ag obair i dtreo straitéis nua a fhorbairt a threoróidh a cuid oibre go dtí 2030.

Fan ar an eolas agus cláraigh le haghaidh nuashonruithe, ag oiriúnú d'eispéireas trí do spéiseanna agus do roghanna teanga a shonrú. Táimid ag tnúth le nuacht ábhartha a sheoladh chugat faoi imeachtaí, feachtais agus foilseacháin Thuarascáil GEM atá saincheaptha duit féin!

8. Nuacht Eile

a. ISSU – Imeachtaí SFlanna agus Mise agus Díospóireacht le do Chinnteoirí

Reáchtáil Aontas Daltaí Iar-bhunscoile na hÉireann (ISSU) imeacht SFlanna agus Mise in UCC ar an 12 Eanáir 2024, cainteoirí IFA, John Barrimo, gníomhaithe óga, díospóireachtaí, ceardlanna, deis le labhairt.

Le haghaidh tuilleadh faisnéise ar imeachtaí ISSU atá le teacht, féach le do thoil [Imeachtaí — ISSU | Aontas na Mac Léinn Dara Leibhéal Gaeilge](#)

[Ar ais go dtí an barr](#)

b. Seaimpíní SDG 2024 - 2025 - Glao ar Léirithe Suime

Tá an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide ag lorg Léirithe Suime do rannpháirtithe Chlár Seaimpíní na Sprioc Forbartha Inbhuanaithe (SDG) 2024-2025. Faoin gClár, ceapfaidh an tAire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide roinnt eagraíochtaí mar Chaimpíní SDG ar feadh tréimhse 12 mhí. Roghnófar na heagraíochtaí ó raon leathan earnálacha de shochaí na hÉireann, ag léiriú an tiomantais d'fhorbairt inbhuanaithe ar fud na n-earnálacha poiblí, príobháideacha, pobail, deonacha, óige agus eagraíochtaí neamhrialtasacha.

Clár na Seaimpíní SDG

Bunaithe in 2019, forbraíodh an Clár chun feacht an phobail ar thábhacht na SDGanna a ardú. Mar chuid den Chlár, léiríonn na Seaimpíní, trína gcuid gníomhaíochtaí, gur féidir le gach duine sa tsochaí rannchuidiú le Clár Oibre 2030 um Fhorbairt Inbhuanaithe. Clár Oibre 2030 agus na 17 SDGanna a bhfuil sé mar aidhm acu “deireadh a chur le bochtaineacht, an phláinéid a chosaint agus an rathúnas a chinntiú”. , in 2015 ag na Náisiúin Aontaithe, agus Éire agus an Chéinia i gceannas ar an gcaibidlíocht.

Le haghaidh Chlár 2019, roghnaíodh 12 Seaimpín le bheith rannpháirteach. Tar éis na paindéime, athsheoladh an Clár, agus rinne breis agus 80 eagraíocht iarratas ar a bheith rannpháirteach. Roghnaíodh 26 Seaimpín don Chlár 2023-2024, ó ghrúpaí pobail níos lú lena n-áirítear Bailte Slachtmhara an Rois, Scoil Saoil Inbhuanaithe, agus Forbairt Bhealach Abhra, go heagraíochtaí níos mó ar nós An Post, Comhairle Contae an Chláir, CLG, agus Iannród Éireann.

Conas iarratas a dhéanamh

Tá iarratais á lorg ó gach eagraíocht agus grúpa, mór agus beag, ó raon leathan earnálacha de shochaí na hÉireann, ar mhaith leo feidhmiú mar thacadóir do na SDGanna agus sampla dea-chleachtais ar conas iad a chur chun cinn agus a chur chun cinn.

Glacfar le hiarratais ó eagraíochtaí/grúpaí atá lonnaithe i bPoblacht na hÉireann. Féadfaidh eagraíochtaí trasteorann, ilnáisiúnta a bhfuil oibríochtaí Éireannacha acu a bheith san áireamh anseo.

Glacfar le hiarratais i bhformáid scríofa nó físe suas go dtí **5pm, Dé Luain 8 Aibreán 2024.**

Le haghaidh tuilleadh faisnéise ar Chlár na Seaimpíní SDG agus sonraí iomlána ar conas iarratas a dhéanamh: <https://www.gov.ie/en/publication/85f09-expressions-of-interest-sought-for-participants-of-the-2024-2025-sustainable-development-goal-sdg-champions-programme/>

c. Clár Tóg 1 ag an gComhdháil Comhshaoil Dhomhanda 2024

Go luath i mí Feabhra 2024, tugadh cuireadh do Valerie Lewis le cur i láthair a dhéanamh maidir leis an gClár Tóg 1 ag an 13^ú Comhdháil Oideachais Comhshaoil Dhomhanda in Abú Daibí. I gcomhdháil na bliana seo, díriodh ar “Daoine á Nascadh le Chéile, Todhchaí á Cruthú” agus d’fhreastail os cionn 3100 toscaire uirthi, ag déanamh ionadaíochta do 83 tír ó gach cearn den domhan.

I rith na comhdhála, roinn Valerie an fhorbairt agus na heispéiris ar an gClár Tóg 1, agus aird á díriú ar an gcumas atá ann le tacú le múinteoirí agus iad ullamh le tabhairt faoi théamaí Oideachais don Fhorbairt Inbhuanaithe (OFI) in Éirinn san oideachas dara leibhéal níos ísle in Éirinn. Bhí an cur i láthair agus an plé i gcomhréir le téama na comhdhála ‘Pobal ar Fud an Domhain don Inbhuanaitheacht mar Sprioc’, ina raibh sé mar aidhm lena chur in iúl ar conas is gá don fhíor-inbhuanaitheacht “dul i bhfeidhm ar an teagasc agus ar an bhfoghlaim, tacú le cuir chuige na n-institiúidí uile agus glacadh leis go bhfuil na córais sa saol mar atá casta agus dinimiciúil”.

Le linn a seisiúin ina raibh comhchainteanna, cuireadh an deis ar fáil chun na naisc idir polasaí agus cleachtas OFI in Éirinn a thaispeáint, ag cur san áireamh comhrannpháirtíocht ranna an rialtais a dhéantar a ailíniú trí fhorbairt polasaí (OFI go 2030), doiciméid straitéise (Sainordú chun Gníomhú ar Son na hAeráide de chuid Earnáil na Scoileanna) agus tuairiscí suas chun dáta in Ag Breathnú ar an Scoil Againne agus san Fhéinmheastóireacht Scoile. Ba dheis luachmhar í na forbairtí náisiúnta le gairmithe oideachais a chur os comhair an phobail ó dhlínsí eile, an dul chun cinn a chomhroinnt agus naisc a dhéanamh.

Is comhdháil idirnáisiúnta í [Líonra WEEC](#) ina dtugtar faoin oideachas don chomhshaoil agus don fhorbairt inbhuanaithe ina gcuirtear eispéiris ar fáil le daoine a nascadh le chéile as gach cearn den domhan chun plé, foghlaim agus comhroinnt a dhéanamh leis na tuairiscí suas chun dáta i gcláir oideachais ina bhfuil an fhorbairt comhshaoil agus inbhuanaithe i gceist.

Valerie Lewis: Clár Tóg 1 - Stiúrthóir

take1programme @outlook.com

[Ar ais go dtí an barr](#)

d. Éicea-Shráidbhaile Chloch Shiurdáin

Is pobal é Éicea-Shráidbhaile Chloch Shiurdáin ina bhfuil 120 cónaitheoir agus 10 ngnólacht ag maireachtáil ann chomh maith le tionscadal oideachais, ag freagairt ar na dúshláin is mó atá i ndán do dhaoine sa lá atá inniu ann: tionchar na ngníomhaíochtaí daonna atá ag fás ar an bpláinéad agus conas a mhaireann na daoine ann agus conas a oibríonn siad le chéile.

An cuspóir níos doimhne den Éicea-Shráidbhaile ná sampla beo a chruthú de thodhchaí atá sláintiúil agus ag teacht le chéile níos mó agus ag an am céanna a bheith cáiréiseach faoi Phláinéad an Domhain. Sa sráidbhaile seo, tá an lorg éiceolaíochta is ísle in Éirinn ann, is iad na daoine atá á threorú agus díritear air go háitiúil.

Is é atá i gceist leis:

- pobal athléimneach agus tacúil a fhorbairt atá bunaithe ar chothrom na féine agus ar chóimheas.
- ag tabhairt aire don talamh i gcomhpháirtíocht leis an saol mar atá.
- ag foghlaim conas saol níos inbhuanaithe a chaitheamh go sóisialta, go heacnamaíoch agus ó thaobh an chomhshaoil de.
- torthaí an iniúchta seo a chomhroinnt trí chúrsaí taighde agus oideachais.

Dearadh an Sráidbhaile seo agus príomh-bhuantalmhaíochta seo san áireamh:

- cnuasach de thithe glasa ardfheidhmíochta.
- coillearnach curtha, tírdhreach is féidir a ithe, conairí fiadhúlra.
- an pobal a bheathú ón bhfeirm orgánach, ithir a athghiniúint agus tacú leis an mbithéagsúlacht.
- córais fuinnimh inbhuanaithe: córas teasa atá faoi úinéireacht an phobail ina bhfuil breosla áitiúil in-athnuaite, córas draenála uirbeach, painéil ghréine, comhroinnt carranna.

Agus gníomhaíochtaí comhshaoil 20 bliain curtha i gcrích, tá cuid mhór le roinnt as Éicea-Shráidbhaile Chloch Shiurdáin. Faoi láthair, tá tairiscint oideachais nua á cur ar fáil aige do mheánscoileanna chun tacú leo ina riachtanais OFI traschuraclaim.

Tá gréasán láidir ann chun fiosrú a dhéanamh faoi agus tá lá iomlán tumtha san inbhuanaitheacht agus san athnuachan i mbun gníomhaíochta deartha ag Éicea-Shráidbhaile. Is deis ar leith í seo do scoláirí agus do mhúinteoirí araon chun beocht a chur ina n-ábhair scoile agus eispéireas lae a bheith acu i saol pobail atá ag maireachtáil go hinbhuanaithe.

Ar an lá tá cur i láthair taispeántais sleamhnáin faoin tionscadal Éicea-Shráidbhaile, ina réitítear an bealach agus ina bhfréamhaítear é sa chomhthéacs áitiúil agus domhanda. Ansin, tagann beocht ann ar fad le turas den Éicea-Shráidbhaile, ag spaisteoireacht ón mbaile fearainn de Chloch Shiurdáin go dtí na foirgnimh a tógadh le déanaí agus gach rud idir eatarthu, amfaitéatar a chuireann fáilte roimh thábhacht an dráma agus an cheiliúrtha, feirm a fhaigheann tacaíocht ón bpobal (CSA) agus cuibhrinn, lochán fiadhúlra, úlloird agus 60+ de chrainn úll dhúchasacha éagsúla de chuid na hÉireann agus coillearnach dhúchasach.

Tá gach duine de na saintreoraithe ar an turas seo ina c(h)ónaí san Éicea-Shráidbhaile, a roinneann taithí a s(h)aoil féin agus a thugann cuireadh don ghrúpa le bheith fiosrach, fiafraitheach agus a c(h)éadfaí a úsáid le fiosrú a dhéanamh. B'fhéidir go mbuailfidh tú leis an bhfeirmeoir nó le duine d'oibríthe deonacha na feirme, táirgeoir atá ina c(h)ónaí ann nó an báicéir áitiúil. Tá sé thar a bheith luachmhar bualadh le haon duine díobh agus deiseanna a bheith agat ceisteanna a chur.

An buaicphointe den tairiscint nua seo ná aistear ón síol go dtí an bia ar do bhord. Is tumadh domhain inár gcórais bia í an chuairt go dtí taisce síolta phobal Chloch Shiurdáin. Beidh taithí ag an ngrúpa síol a chur, ag dul trí na céimeanna fáis agus a lón féin a chur le chéile le bia a fásadh go háitiúil.

Beidh mioncheardlann scríbhneoireachta cruthathaí ann chun cur lena dtaithe: cad iad na scéalta nua ba mhaith leat a chur le haghaidh todhchaí níos athghiniúnaí?

I lámhleabhar oibre, tabharfar cuireadh do scoláirí agus do mhúinteoirí a lá a thaifeadh, éagsúlacht na breathnóireachtaí a leagan amach agus a gcuid cinní a bhailiú le chéile. Ar an mbealach seo, foghlaimíonn agus fásann na daoine atá ina gcónaí san Éicea-Shráidbhaile as a gcuid taithí leis na scoileanna agus filleann na grúpaí ar a scoileanna le gníomhaíocht atá in oiriúint don seomra ranga mar fhreagairt ar an gceist: cad é rud amháin ba mhaith leat a fheiceáil ag tarlú / a bheith tógtha / a fhás i scoil?

In Éicea-Shráidbhaile Chloch Shiurdáin, táthar ar bís le caidreamh leanúnach a chothú le scoileanna a thagann ar cuairt.

Téigh i dteagmháil le Veronica Ryan le do thoil le haghaidh tuilleadh eolais agus áirithintí.

Teil: 086 085 1576

R-phost: education@thevillage.ie

www.thevillage.ie

[Ar ais go dtí an barr](#)

e. Nuacht faoi Ghníomhú ar Son na hAeráide – Eagrán Fheabhra 2024 Foilsithe

Tá eagrán Fheabhra 2024 de **Nuacht faoi Ghníomhú ar Son na hAeráide** de chuid Rialtas na hÉireann foilsithe anois.

Chun gné-ailt a léamh maidir leis an gciste a lainseáladh le déanaí um Ghníomhú Pobail ar Son na hAeráide, an Scéim Éarlaise agus Aisióca, Tuarascáil Sintéise um Measúnú ar an Athrú Aeráide de chuid na hÉireann a foilsíodh le déanaí, Plean Náisiúnta Bithéagsúlachta, agus a lán comhairliúchán poiblí, comórtas agus acmhainní eile, féach [LinkedIn](#).

Cláraigh chun **Nuacht faoi Ghníomhú ar Son na hAeráide** a fháil i do bhosca isteach gach mí [anseo](#)

f. An Príomh-Oifig Staidrimh – SFI 1: Deireadh le Bochtaineacht

Féach sonraí SFI nua a foilsíodh ar an 12 Feabhra [SFIanna NA na hÉireann - Sprioc 1 Deireadh le Bochtaineacht](#)

Chomhoibrigh an Phríomh-Oifig Staidrimh agus an Roinn Coimirce Sóisialaí ar an bhfoilseachán seo, agus ar an gCaibidil d'Achoimre a chur ar fáil; agus tá buíochas le dul freisin leis na Ranna a chuir sonraí táscairí ar leith ar fáil (Foinse sonraí atá luaite san fhoilseachán do gach táscaire).

Tá tús á chur ag an bPríomh-Oifig Staidrimh ar Sprioc 2 Deireadh le hOcras, i gcomhar leis an roinn ina bun, an Roinn Talmhaíochta, Bia & Mara (RTBM). Beidh sé seo mar an tuairisc suas chun dáta den chéad eagrán de [Sprioc 2 Deireadh le hOcras](#) (a foilsíodh i mí Aibreáin 2020).

[Ar ais go dtí an barr](#)

g. COP28 – Machnaimh

“D’fhreastail 97,000 toscaire ar COP28 i Dubai i mí na Nollag 2023, 4409 ón UAE, 3081 ón mBrasaíl, agus 1411 ón tSín agus ón Nigéir. Ní matamaiticeoir mé, agus ní eolaí mé ach is cosúil go bhfuil sé seo go leor daoine, iad go léir ag trasnú na cruinne ag astaíocht (de réir mo ríomh amaitéarach) 184,400,000 kg de dhé-ocsaíd charbóin.

Sa Chrios Glas, mar a raibh mé i láthair ag Múinteoirí COP, bhí i bhfad níos lú daoine. Bhí mé ar dhuine de chúigear múinteoirí a roghnaíodh le cur i láthair ag Educators Voice, tionscnamh iontach de chuid na hOifige um Oideachas Aeráide i bPáras, le Cikgu Noor Harlini ón Mhalaeisia, Judith Priam ó Ghuáin na Fraince, Esther Gacigi ón gCéinia, Isis Flores ó Meicsiceo agus mé féin, Paula Galvin as Éirinn.

Táimid go léir ina n-abhcóidí paiseanta do ghníomhú ar son na haeráide agus don cheartas aeráide, agus sinn go léir ag gabháil do ghníomhaíochas áitiúil, pobail agus náisiúnta. Creidimid go léir go paiseanta san obair atá ar siúl againn. Creidimid go léir ina thábhacht agus tá a fhios againn go ndéanann sé difríocht do shaol ár mac léinn agus ár bpobail.

Bhí macalla ar ár gcúig ghlór in halla éisteachta mór, á sruthú beo ar fud an domhain chuig ár bpobail lúcháireacha. Bhí ár bpobail sa bhaile an-bhródúil asainn agus bhíomar an-bhródúil as Noor Lini ar thug a glao inspioráideach ar ghníomhaíocht aeráide in athchóiriú mangróm dóchas dúinn gníomhú i ndlúthpháirtíocht ina tionscadal iontach, “Is féidir liom, is féidir leat, is féidir linn”

Ach i scéim mhór na rudaí, bhí ár nguthanna ag cogar, cailte ag treise agus ag stríoc na nguthanna ró-láidir. Níor éisteadh lenár nglórtha, le guthanna na bpobal dúchasach as Fidsí agus Tuvalu agus Ciribeas, gníomhaithe aeráide óga, iad siúd go léir atá leochaileach!

Scríobh duine de mo dhaltá naoi mbliana d’aois ó Scoil Náisiúnta Chluain Buiríosa an dán iontach seo a léigh mé in Dubai.

*The Earth is poor
The Earth is crying and screaming for help
But her cries are muffled by the laziness and arrogance of all Earth`s people
The Earth is poor
Her seas are drowning in plastic
Her animals become extinct
The Earth has had enough
Hear her ROAR!*

Glaodh “stairiúil” ar COP28 ach ní hé mo stair é! Caithfidh gur “stair an tseilg” é níos mó agus níos mó “a thabharfaidh glóir don sealgair i gcónaí” (Chinua Achebe)

Féadann sé a bheith deacair a bheith dóchasach i measc na mídhaonnachta uatha sotalach seo. Tá sé fíordheacair “Ag canadh go h-ard agus aloof, slán ó ghiall dubh an mhic tíre, agus crúb an asail ghrinn” (Ben Johnson)

Ach caithfimid leanúint ar aghaidh ag gaoch ar ghníomhaíocht aeráide agus ceartas aeráide agus ár nglonna a dhéanamh níos airde ionas go gcloisfear muid os cionn na reitric agus na ngeallúintí folamha.”

Tá súil againn gur bhain tú taitneamh as an eagrán seo de Nuachtlitir OFI na Roinne. Más mian leat é a fháil go díreach i do bhosca isteach gach ráithe, [cláraigh](#) ar an liosta scaipeacháin le do thoil!